

Løssalg kr 35,-

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE - ÅRGANG 8 - NR. 4 - 1997

SLEKTSFORSKNING I NORGE

DiS
DIS-Norge
Databehandling / slektsforskning

E.mail: disnorge@sn.no

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge - Nr. 4/1997. Årgang nr. 8 - ISSN 0803-0510

FORSIDEFOTO:

DIS-Norge markerte seg godt ved släktsforskerdagene i Helsingborg. De fleksible messestand-utstyret som var nyanskaffet, kan lånes av alle lokallagene ved behov.

Foto: Alf Christophersen

REDAKTØR for denne utgave:

Bjørn Nilsen

Medarbeidere:

Jan M. Keus, Runar Østebø,
Arvid Evanger, Alf Christophersen,
Svein-Erik Bjartveit

BLADETS ADRESSE:

Postboks 29 Bryn
0611 OSLO

Epost: DISredaksjon@rootsweb.com

OPPLAG: 4500

Abonnement for bibliotek og
liknende institusjoner kan tegnes
for kr 100,- pr. år.

ANNONSERING:

Annonser kan tegnes ved
henvendelse til Telering v/ Arvid
Evanger, telefon 22 56 20 20

Produksjon og trykk:

GAN Grafisk AS

NESTE NUMMER

sendes ut 3. mars. Siste frist for
levering av stoff er 1. februar.

SLEKSKONFERANSER PÅ NETTET

no.slekt

no.slekt.etterlysning

no.slekt.programmer

soc.genealogy.nordic

soc.genealogy.australia+nz

soc.genealogy.benelux

soc.genealogy.german

soc.genealogy.french

soc.genealogy.computing

soc.genealogy.marketplace

soc.genealogy.methods

swnet.sci.genealogi

DISforum, DIS-Norges email-forum
for medlemmer:

DISforum@rootsweb.com

Gå til [http://www.sn.noldisnorge/
disforum.htm](http://www.sn.noldisnorge/disforum.htm) for registrering.

DIS-Norge

Postboks 29 Bryn

0611 OSLO

Postgiro: 0824 07 64750

Organisasjonsnr.: 975 782 190

Epost: disnorge@online.no

Styrets medlemmer:

LEDER: Bjørn Nilsen

Stordamsnaret 1, 0671 OSLO

Telefon: 22 26 41 50 (p)

NESTLEDER: Jan M. Keus

Fagertunveien 149, 1342 JAR

Telefon: 67 14 84 75 (a/p)

Telefaks: 67 14 08 40

KASSERER: Jan Solberg

Kjenneveien 15 B,

1470 LØRENSKOG

Telefon: 67 90 77 51 (p)

SEKRETÆR: Stein J. Rypern

Østbyveien 21, 1920 SØRUMSAND

Telefon: 63 82 77 19

Ole-Johan Kippenbroeck

Donevikstien 4, 4048 HAFRSFJORD

Telefon: 51 55 30 49 (p)

Finn Karlsen

Gjølveien 11, 7320 FANNREM

Telefon: 72 48 60 25 (p)

VARAMEDLEMMER:

Vidar Holum

Landingsveien 132, 0767 OSLO

Telefon: 22 14 93 07

Kari Nicolaisen

Fjellveien 31 A, 1678 KRÅKERØY

Telefon: 69 34 30 58

Petter Reinholdtsen

c/o Schouten

Vålerenggt 5, 0667 OSLO

PÅ KONTORET:

Monica Jakobsen

DISTREFF ADRESSE:

Ole-Johan Kippenbroeck, se styret

Leder 3

Litt av hvert 4

Genealogi verden rundt 5

Kjenn din slekt 6

Nordmenn i Amerika 8

Feil i adresser! 10

Slektsforskerdag
i Rogaland 11

Svenska släktsforskerdagen
i Helsingborg 12

Aspa-seminaret utgitt
som hefte 14

Årsmøtet nærmer seg! 16

Om bilbrev
og galeasen Debora 18

Debora Expeditionen 20

«I Kongens Teneste» 22

Savner du kontakt med
andre som forsker på
samme slekt som deg? 24

Et DIS-Norge for
programmerere 27

Brothers Keeper Utility 28

Fra tørre tall til
kjøtt og blod 29

Etterlysninger 30

Kryssord 34

DIS-lokallag 35

DIS-arrangementer 36

STADIG VEKST

For ganske nøyaktig et år siden skrev jeg på denne siden at vi i løpet av julen 1996 ville passere 3000 i medlemstall. Nå er det snart jul igjen, og jeg kan fortelle at vi i løpet av denne julen nok vil passere et medlemstall på 4000.

DIS-Norge er langt fra noen liten forening lenger. Det er ganske klart at med et så stort medlemstall er det mange forskjellige forventninger til hva foreningen kan gi hver og en i utbytte. Slik jeg ser det, er fortsatt foreningens hovedformål å være en katalysator for å bringe aktive slektsforskere sammen. I formålsparagrafen understrekes dette gjennom å liste opp typiske aktiviteter som skal bidra til dette.

Når dette grunnlaget for aktiviteter er lagt, er det opp til medlemmene å benytte seg av de ulike tilbudene. Det kan være å utnytte det nettverk av såvel slektsforskere som datamaskinbrukere som vi tilsammen utgjør. Det kan være å bruke DISTreff-databasen både ved egne bidrag og for å finne særlig interessante samarbeidspartnere. Eller det kan være så enkelt som å følge med på Internetsidene våre og i medlemsblad.

Lokallagene våre har stor og allsidig aktivitet, og de som er så heldige å ha et slikt i sitt nærområde bør vite å benytte seg av det. De som ikke har et slikt, skal vite at DIS-Norge sentralt er mer enn villig til å gi

fødselshjelp, under forutsetning av at barnet kan gå for egen maskin etter starten.

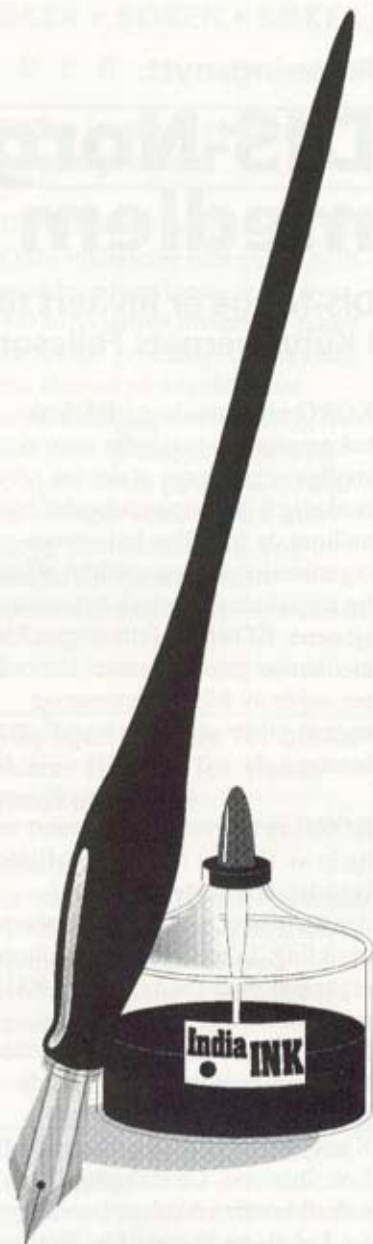
Nå ligger det i kortene at vår forening, som alle andre, ikke kan leve av høyt medlemstall alene. Selv om medlemsutviklingen er gledelig, ligger det også store utfordringer i det å finne fram til noen som kan være villige til å ta sin tørn som tillitsvalgte.

Vi er så heldige å ha en hobby med et enormt potensiale både når det gjelder antall mennesker å dele den med, og når vi ser på den spennende utviklingen i de tekniske mulighetene. DIS-Norge vil i lang tid fortsatt måtte være en forening som baserer seg på frivillig innsats. Det kan i noen grad synes som om «tilsaget» av kandidater til å jobbe med driften av foreningen ikke står i rimelig forhold til det store medlemstallet etter hvert. Dette er både synd og litt rart.

Kunne du tenke deg å være med å dele litt på den delen av foreningsarbeidet som ligger i bunnen? Du vil bli tatt godt i mot. Ta kontakt med valgkomiteen, lokale styrer eller DIS-Norge sentralt. Men gjør det raskt!

En riktig god jul og et godt nytt år til alle sammen!

Hilsen Bjørn Nilsen

Deadline

**Siste frist for inn-
sendelse av stoff
til bladet er
1. februar 1998**

Litt av hvert

Foreningsnytt:

DIS-Norge medlem av KORNG

DIS-Norge er invitert til å søke medlemskap i Kulturvernets Fellesorganisasjon, KORNG.

KORNG ble grunnlagt i 1994 på bakgrunn av signaler fra sentrale statlige organer om at det var ønskelig å styrke samarbeidet både mellom de frivillige kulturvernorganisasjonene, og mellom offentlig forvaltning og disse organisasjonene. KORNG er fellesorgan for medlemsorganisasjonene, samordner saker av felles interesse og femmer slike saker for myndighetene.

KORNG er i hovedsak finansiert ved hjelp av statlige midler fra Miljøverndepartementet og Kulturdepartementet ved Norsk Museumsutvikling. I dag er det 12 medlemsorganisasjoner med i alt 120.000 medlemmer og 900 lokale lag. Medlemmene er Forbundet kysten, Fortidsminneforeningen, Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber, Landslaget for Lokalhistorie, Landslaget for Lokalhistorie i Skolen, Landslaget for Lokal- og Privatarkiv, Norges Husflidlag, Norsk Folkeminnelag, Norsk Forening for Fartøyvern, Norsk Fotohistorisk Forening, Norsk Skipsfartshistorisk Selskap og Rutebilhistorisk Forening. I formålsparagrafen heter det at KORNG skal arbeide for å styrke kulturvernets rolle i norsk samfunnsliv ved å

■ øke kjennskapen og interessen for historie og kulturvern

- støtte arbeidet for registrering, innsamling, vern, bruk og formidling av kulturminner
- bedre rammevilkårene for kulturvernet

Styret for DIS-Norge har besluttet å ta i mot invitasjonen om å søke medlemskap.

Fortsatt mulig å skaffe eldre utgaver av Slekt og Data

Vi tilbyr for salg: Slekt og Data enkeltutgaver fra 1993, 1994, 1995 og 1996 (4 nr./år) kr 35,- pr. blad.

Årgangene 1993, 1994 og 1995 for kun kr 100,- pr. årgang!

Følgende utgaver av 1996-årgangen selges for kr 75,-:

Nr. 2/96, 3/96 og 4/96

(Nr. 1/96 er dessverre utsolgt)

Bestillinger av Slekt og Data må skje **mot forskuddsbetaling**, men ekspederes uten tillegg for porto.

Husk å angi nøyaktig hva du ønsker!

Alle bestillinger sendes til
DIS-Norge, postboks 29 Bryn,
0611 OSLO

NordGen 98

NordGen 98 arrangeres helgen 3. – 4. oktober 1998 i Saltsjöbaden utenfor Stockholm.

Dette er et samarbeidsprosjekt mellom alle de nordiske slektsforskerforeningene, og et resultat av det nordiske samarbeidsmøtet som ble holdt i Oslo i mai 1996. Her var representanter fra DIS i Sverige, DIS-Norge, DIS-Danmark, Norsk Slekthistorisk Forening, Sammenlutningen av Slægtshistoriske Foreninger i Danmark, Släktforskarförbundet og Stor-Stockholm Genealogiska Förening.

Fra Norge vil det komme tre foredragsholdere: Tor H. Vigerust, Tobias Gedde Dahl og Ola Holst.

Som kjent ble det gjort et forsøk på å ha et liknende arrangement i København for 2 år siden. Dette ble dessverre avlyst, mest på grunn av sviktende interesse.

Arrangørene har etter dette gått i tenkeboksen og forsøkt å analysere hvorfor konferansen den gang ikke fanget den oppmerksomhet som man hadde håpet.

I forberedelsene til neste års konferanse vil det bli tatt lærdom av forrige forsøk, og legge opp til et mer «salgbart» program. Så sett et merke i almanakken for 3. og 4. oktober 1998!

Det kommer ytterligere detaljer om arrangementet i neste utgave av Slekt og Data.

Genealogi verden rundt

• BØKER • BØKER • BØKER • BØKER • BØKER • BØKER • BØKER • BØKER • BØKER •

INTERNASJONALE DATAKILDER

Runar Østebø

«Searching for Cyber-Roots»

En ny bok av forfatterne Laurie & Steve Bonner er utgitt i USA med spesiell nytte for de som ønsker å bruke Internett for sine slektssøk. Boken har til hensikt å veilede deg steg for steg gjennom de forvirrende, men også ressurssterke mange datakilder som etterhvert finnes online. Kapitlene i boken er som følger;

- A Brief History of the Internet
- Choosing Your On-Ramp
- Tools of the Trade
- Where to Dig for Your Cyber-Roots
- Genealogy Software on the Web
- Creating a Genealogy Home Page
- Publishing Your Site on the Web
- Useful Web Pages for Genealogy Research & Troubleshooting.

Bestilingsadressen er Ancestry, P.O. Box 476, Salt Lake City, Utah 84110-9949, USA. Prisen er \$16.95 + \$8.40 (luftpost). Se forøvrig hjemmesiden <http://www2.viaweb.com/ancestry/cyberroots.html>.

« Turbo Genealogy – An Introduction to Family History Research in the Information Age»

En annen interessant bok på tilsvarende tema er i år utgitt av John & Carolyn Cosgriff. Prisen er \$17.95 + frakt. Boken kan bestilles på Ancestry. Se ellers hjemmesiden <http://www2.viaweb.com/ancestry/turgen.html>.

«Your Scottish Ancestry. A Guide for North Americans»

Den veiledende boken av Sherry Irvine kan kanskje være interessant for nordmenn med slektskapsforhold i Skottland? Selv om den fokuserer på relasjoner mot Nord-Amerika, kan det være potensielle kilder for nordmenn med skotske slektsaner? Prisen er £17.95 + frakt. Boken kan bestilles på Ancestry. Se ellers hjemmesiden <http://www2.viaweb.com/ancestry/yourscotan.html>.

«24 Famous Swedish Americans and their Ancestors»

En ny bok utgitt av svenske slektsgranskere, og utgitt på engelsk av Sveriges Slektsforskarforbund. Inkluderer kjente navn som Mamie Eisenhower, Greta Garbo, Charles Lindbergh m.fl. 284 sider. Prisen er \$37.50 + \$2.50 ved å bestille via Swedish American Genealogist, P.O.Box 2186, Winter Park, FL 32790, USA.

«Scandinavia American Family Album»

Ref. foreløpig omtale av boken i Slett & Data 3/97. Boken er tilgjengelig på Utvandrercenteret i Stavanger.

Vedrørende angitte bøker ovenfor inviteres DIS-medlemmer til å foreta bokomtale ved senere tidspunkt. Interesserte bes kontakte Runar Østebø i redaksjonen (roestebo@online.no).

PERSI – verdens største genealogi-indeks

«The Periodical Source Index CD-ROM» inkluderer mer enn 1 million søkbare henvisninger fra over 5000 forskjellige historiske kilder vedrørende genealogi og lokalhistorie skrevet på engelsk eller fransk-kanadisk hovedsakelig fra 1800. Den foreligger nå på CD-ROM for første gang. Ca. 40 000 henvisninger dekker blant annet folk og land utenom USA og Canada. Se hjemmesiden <http://www.ancestry.com/persi.htm>

LSG - Hjemmeside for bibliotekarer til bruk for slektsgranskere også!

Hjemmesiden <http://www.cas.usf.edu/lis/genealib> er i 1997 etablert for «Librarians Serving Genealogists» med hovedvekt på amerikansk slektsgranskning.

Kildehenvisning til elektroniske kilder

Ettersom stadig flere slektsforskere og historikere utnytter slektskilder på elektronisk format er det også viktig å kunne referere til disse på en hensiktsmessig måte. Universitetsbiblioteket i Oregon, USA gir henvisninger fra sin hjemmeside <http://libweb.uoregon.edu/network/citing.html>.

Kjenn din slekt!

Under denne tittelen publiserte Svein Skahjem en rekke artikler om kilder og bruk av kilder i slektsforskningen i Indre Smaalenenes Avis i juli-august 1976. Tidligere har vi trykket artiklene «Muntlig tradisjon og familiepapirer», «De første skritt» og «Kirkebøkene viktig kilde» i Slegt og Data nr 1/92 s.5-6, «All verden skulle innskrives i manntall» og «Anetavler og stamtaavler» 4/92 s. 122-124, «Lokalhistorien er viktig for slektsforskeren» i 1/93 s.6-7 og «1600-tallets kilder» og «1633 - sorenskriveren skulle have sin Tingbog» i 3/95 s.12-13, «Tradisjon omkring personnavnet» og «Navnet skjermmer ingen - om bruk av slektsnavn» i 1/97 s. 10-11.

Svein Skahjem

Matriklene

Et av de problemer en slektsforsker står overfor, er å få en oversikt over kildene. Ofte er det slik at man benytter seg av noen kilder, og glemmer at det er andre som kunne ha gitt verdifulle opplysninger. En form for kildestoff som man har lett for å overse, er de såkalte matriklene. Egentlig betyr ordet fortegnelse eller liste, men vi bruker det vanligvis på registeret av grunneiendom. På landet føres opp gårdens og brukets navn, eier eller bruker og matrikkelskylden. Gården følger ofte en topografisk orden. Man begynner i en del av bygda og nevner gård etter gård. Alle eiendommene har gårdsnummer og bruksnummer. Når man skal finne frem til de eldste brukerne av mange bruksnr., er ofte brukene med laveste bnr. de eldste. I byene nevnes matrikkelnr., gatens navn og nr., eierens navn. Matriklene blir dermed en viktig kilde for å finne frem til bostedene til våre forfedre, og om de eier fast eiendom.

På 1500- og 1600-tallet ble det utarbeidet en del register over offentlig eiendom og faste offentlige inntekter, de såkalte lensjorbøkene.

Dessuten var det en del skattemanntall fra samme periode. Disse jorbøkene og manntallene var opprinnelsen til matriklene. Midt på 1600-tallet skjedde det store forandringer når det gjaldt skattesystemet. Staten ønsket større inntekter, men samtidig en mer rettferdig fordeling slik at hver skulle betale etter faktisk skatteevne.

Fra 1640-årene ble derfor gårdene delt inn i skatteklasser. Fullgårdene utgjorde øverste klasse, mens halv-gårder, kvartgårder og ødegårder

sto for brøkdeler av fullgårdssatsen. Fra 1647 skulle skattene være avhengig av gårdklasse og landskyld. Landskyld var et mål på gårdens størrelse, for det var den leie en leilending måtte betale for å bruke gården. Var det selveiere på gården, kom landskyldene bare til å få betydning ved skifter, og fordeling av jordeiendommen. Skattematrikkelen for 1647 er så viktig at man i dag trykker den opp for hele landet. Hvert fylke fyller en bok, og bindet med Østfold er allerede kommet ut.

Mellom 1665 og 1670 ble det utarbeidet en ny skattematrikkel. Denne kom i hovedtrekkene til å stå til 1836. Det sier seg selv at verdien av gården kunne forandre seg svært på disse årene. Ny jord kunne være oppdyrket, gamle herligheter som fiske, fangst, møller o.l. kunne være forringet. Det kom derfor etter 20 års forarbeid en ny matrikkel i 1838. Man valgte en normalgård som modell, og plasserte de andre gårdene i forhold til denne. I 1886 kom det en revidert utgave, som også tok hensyn til åker og eng, og avvirkning i skogen. Den siste matrikkelen stammer fra 1904.

I begynnelsen av 1700-tallet ble det samlet inn mye bakgrunnsstoff til en matrikkel. Dette forslaget ble ferdig i 1723, men ble trukket tilbake og kom ikke til å bli brukt. Men for slekts- og lokalhistorisk interesserte er det en meget viktig kilde. Her finner vi opplysninger om eiere, brukere, barn, tjenere, husmenn, skog, kverner m.m. Det består av to bind for hvert distrikt, en matrikkelprotokoll der en finner oppsitteren, og en eksaminasjonsprotokoll hvor gården er beskrevet. Matrikkelskylden har gjennomgått forandringer. I 1665 skulle skylden

Kjenn din slekt!

regnes i tunge (mel og korn), smør eller fisk. I 1838 ble skylden angitt i mynt, 1 skylddaler = 5 ort = 120 skilling.

Matrikkelen fra 1886 innført 1 skyldmark = 100 øre. Betegnelsene på utskilte bruk var lenge svært tungvint. Mens tallet på bruk var få, var det vanlig å bruke «Store» eller «Lille» om to bruk med samme navn. Men mest vanlig var Nordre, Østre, Vestre eller Søndre. Mellom eller Midtre finnes også. Men det ble fort slutt på «Himmelretninger» og på 1700-tallet ble det nummerrekker. På 1800-tallet ble det løpenr. med tillegg av bokstaver og tall. Systemet ble etterhvert svært tungvint, og man gikk derfor over til gårdsnr. og bruksnr. slik vi har i dag.

Det er ofte av interesse å finne bruket igjen i de ulike matriklene. Som en hjelp er det derfor ført opp både nytt og gammelt nr. slik at man kan få forbindelseslinjer bakover.

Matriklene for 1838, 1886 og 1904 er trykt. De øvrige er i Riksarkivet, men ofte finnes det kopier i statsarkivene, de eldste matriklene kan ofte være vanskelig å finne da de inngår i fogderegnskaper, men på 1800-tallet er de en kilde som er svært enkel å bruke.

Pantebøkene gir oss jordeierne

Skifteprotokollene gir oss innblikk i hva den enkelte besitter av jordisk gods. Men hvordan vedkommende er blitt eier, eller tidspunktet for ervervelsen, sier de samme protokollene sjelden noe om.

For å finne svar på disse spørsmålene, må vi over til en annen viktig

kilde, nemlig pantebøker med tilhørende register.

All handel med fast eiendom ble ført inn i tingbøkene, men i 1632 ble det bestemt at hvert herredsting skulle ha en egen bok, den såkalte pantebok, hvor all omsetning av gods skulle bli innskrevet. Dette kom at av kreditorer gjerne ville ha en sikkerhet for at pantet i en eiendom ikke var gitt til andre tidligere.

Norsk Lov av 1687 tok opp dette påbudet om egne pantebøker. I de følgende årene var det flere og flere sorenskrivere som tok til å føre egne pantebøker.

Pantebøkene skulle inneholde pantebrev, makeskifter, skjøtebrev, gavebrev og manningsbrev. Men vi kan finne mange eksempler på at også andre forhold ble notert av sorenskriveren i pantebøkene. Det var nemlig svært lemfeldige regler for hva det gikk an å tinglyse. Pantebøkene ble ofte værende svært lenge på embetskontorene før de ble sendt inn til arkivene, og av den grunn er det mange som er blitt ødelagte i tidens gang.

I de første pantebøkene var det svært dårlig med register, og det kan være svært tidkrevende å finne frem til det notat man er på jakt etter. I 1738 kom det påbud om føring av egne register til pantebøkene. Disse ble kalt realregister eller panteregister. Her finner vi når de forskjellige eiendommene skifter eiere, og når de ble tinglyst, med henvisning til en bestemt side i panteboken. (Gjerne foliehenvi-ning.) I pantebøkene er så dokumentene innført i sin helhet. Hvert matrikulerte gårdsbruk skulle ha sin egen side i realregisteret.

Panteregistrene er de første man

bør rekvirere når man skal benytte denne kilden. Ved å slå opp i registeret på brukets navn, vil man finne en oversikt over de dokumentene som angår gården. Her kan man lese dato, år, navn på de personene som får en sak, dessuten et resyme av den angjeldende sak.

På 1800-tallet ble disse registrene løsrevet fra pantebøkene, og det ble egne bøker med blad for hver gård.

Pantebøkene gir oss et innblikk i den verdien jorden hadde. Man kunne kjøpe og selge den som en annen vare, og man fikk greit et pantelån om man hadde jord å sette i pant. All omsetning av jord og eiendom hadde vanligvis en nær tilknytning til slekt da man nødig ønsket å selge noe ut av slekten. Av den grunn kan pantebøkene ofte trekke inn fjernere slektsforhold som vi ikke visste om. Det samme var tilfelle når lån skulle oppnåes, man gikk helst til slekten. Dersom man ikke kunne innløse pantet, ble iallfall jorda i slekten.

Odelsretten var en hemske for omsetning av eiendom, og det dukker stadig opp personer som får tilbake gården på odel.

De noteringene som pantebøkene inneholder, finner vi på 1600-tallet i de såkalte tingbøkene. Disse er av så stor interesse at de vil bli behandlet for seg.

Nordmenn i Amerika

TMA-databasen ved Universitetsbiblioteket i Oslo

Universitetsbiblioteket i Oslo (UBO) lanserte 12. mars i år en ny database som har fått navnet «TMA-databasen»; i det daglige kun kalt for TMA. TMA ble utarbeidet i Amerika og Norge av bibliotekaren Thor M. Andersen (1897-1979) som en håndskrevet bibliografisk kortkatalog, og det er hans initialer som har gitt databasen navn.

Bibliografien er blitt grundig redigert og utgitt online av Universitetsbiblioteket i Oslo i samarbeid med Institutt for britiske og amerikanske studier ved Universitetet i Oslo.

Et land og dets folk tanker og virkefelt kommer til syne i de bøkene og tidsskriftene som blir utgitt i landet. Disse dokumentene blir ofte registrert i landets nasjonalbibliografi. Norge har *Norsk Bokfortegnelse og Norske tidsskriftsartikler*. USA har *the Library of Congress Catalogue of Canada* har

Canadiana. Mer enn 750.000 nordmenn emigrerte til Amerika mellom 1825 og 1930. Disse emigrantene opprettet sine egne samfunn. Den store spennvidden i norsk-amerikanernes tanker og virkefelt blir dokumentert gjennom deres utgitte skriftlige arbeider. TMA kan kalles disse emigranternes nasjonalbibliografi.

TMA er en online bibliografi over dokumenter trykt mellom 1825 og 1930 av norske emigranter til USA og Canada, eller dokumenter om dem fra samme periode. Biblio-

grafien fører opp referanser både til bøker og brosjyrer såvel som til atikler i aviser og tidsskrifter som er blitt utgitt over hele verden, hovedsakelig på engelsk eller norsk. TMA inneholder også bibliografisk informasjon om forfatterne av de fleste dokumentene. Bibliografien har over 55.000 innførsler. Basen starter med en introduksjon som forklarer hvordan den skal brukes.

I TMA kan man søke på forfatter, tittel, personnavn og stedsnavn, samt hvilket som helst ord i den biografiske eller bibliografiske innførselen. Man kan også kombinere ulike søketermer.

Nedenunder nevnes noen eksempler på hvem som særlig kan ha nytte av TMA-databasen, og hva man kan forvente å finne i den.

Migrasjonsforskere og psykologer: Det å være innvandrere eller utvandrere kan bety en identitetskrise. Hvordan beskrev utvandrerne fra Norge sine opplevelser? Hva kan

Skifter i Salten

Søkeprogrammet for deg som har slekt i Salten og Ofoten

Vi tilbyr en database på 50 000 personer i 7300 skifter i Salten og Ofoten fra 1713 til ca. 1810. Komplet med søke- og utskriftsrutiner. For Windows og Windows '95. Maskinkrav: 486 - 8MB RAM - 40 MB ledig disk. Se ellers: <http://home.sol.no/~sdavidse/skifter.htm>

DIS Salten Slekthistorielag
c/o Magne Mæle
Hestdalen 10
8023 MØRKVED

eller mmæle@online.no

Alle personer nevnt i
slektsammenheng - også verger

Søking på:
fornavn - etternavn - farsnavn
slektsnavn - gård - fjærding

kr 300,-

+ porto

deres skriftlige arbeider si om innvandrenes problemer i dagens Norge?

Norske lokalhistorikere: Hvilken utvandrer med røtter i Drangedal i Telemark satt i den amerikanske kongressen i årene 1923-27, og hvilke dikt skrev han?

Hva husker utvandrerens Kristian Bredeson (1859-1927) fra hjemstedet Solør?

Amerikanske lokalhistorikere: Finnes det noen opplysninger om den norske kolonien i Ceral, Alberta, Canada? Jens Wahl var en av de første hvite nybyggerne i Lincoln Co., S.D., og forfatter av en tidlig «country history». Hvem var han? Hvor kam han fra og hva gjorde han?

Slektsforskere: Finnes det en nekrolog over Ole Hanson Løkken (1819-1902), Windom, MN.? Ole Olson Walhovd, født i 1980, var en bonde i Nelson Co., N.D. Hvor kom han fra i Norge? Finnes det noen biografisk artikler om hr. Walhovd?

Historikere: Hvilken informasjon finnes tilgjengelig når det gjelder nordmenns liv og virke i fiskeindustrien på USAs vestkyst og i Britisk Columbia? Norske emigranter var aktivt med i borgerkrigen. Hvilken rolle spilte det 15. Wisconsin-regimentet? Litteraturhistorikere: Finn en liste over de avisartiklene som den norsk-amerikanske forfatteren Waldemar Ager skrev. Hva skrev norsk-amerikanske kritikere om Ibsens *Et dukkehjem* da skuespillet ble satt opp i Chicago i 1880-årene?

Bygdslag: Finnes det noen artikkel om Opdalslagets stevne i 1927 i Canton, S.D.? Er det mulig å lokalisere artikler i ditt lags tidsskrift, trykt før 1931?

Kirkehistorikere: Kristofer Janson var aktiv i den unitariske kirken i Minnesota. Finnes det noen informasjon om denne bevegelsen blant nordmenn i Amerika? Hvilken holdning hadde de norsk-lutherske menighetene i Amerika til slaveriet?

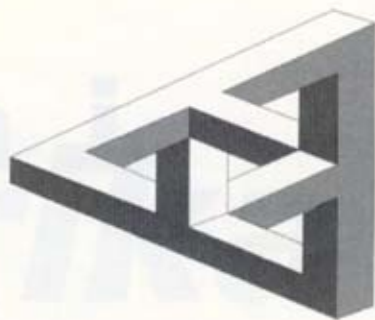
Sosiologvister: Rasmus B. Anderson skrev en bok i Chicago i 1874 om bruken av nynorsk. Boken førte til stor debatt. Hvor ble de brevene som utgiveren mottok i denne debatten, publisert? Overgangen fra å bruke norsk til å bruke engelsk i kirken og skolen ble et viktig stridsspørsmål. Hvilken dokumentasjon kan man finne med hensyn til denne saken? Etnologer: Emigrantene fra Norge tok med seg mange tradisjoner. Hvilke ble bevart? Hva ble endret?

Nasjonalbiblioteket har egne sider med mye interessant informasjon. Et sted å starte er på <http://www.nbo.uio.no/baser/>

Hva forsvant? Finnes det artikler om norsk landbruk i USA og Canada?

TMA kan benyttes gratis på Internet. Adressen (URL) er: Feil! Bokmerket er ikke definert. For den som ikke er tilknyttet Internet, kan basen bl.a. benyttes gratis i Veiledningen ved UBOs hovedbibliotek på Drammensveien 42 i Oslo. I veiledningen er det bibliotekarer som kjenner basen, og som kan hjelpe til i søkingen. Åpningstiden i Veiledningen er: mandag-fredag 08:30 – 18:00, og lørdag 08:30 – 13:45. Velkommen!

Feil i adresser!

BILDE 1

I artikkelen til Kjell Ivar Farstad om «Gedcom på Internet» snek det dessverre seg inn noen feil. Adressene som var skrevet som hyperlinker kom feil ut. Et anetre kom heller ikke frem som det skulle. Vi tar derfor med de rette adressene, slik at alle kan få fullt utbytte av de interessante mulighetne som Kjell Ivar beskrev i forrige nummer.

Programmet for å «vaske» Gedcom-filer kan du hente på <http://members.aol.com/tomraynor2/gedclean.htm>
Adressen som det skal sendes e-post til dersom du vil legge dine navn til en samlet index skal være gendex@gendex.com

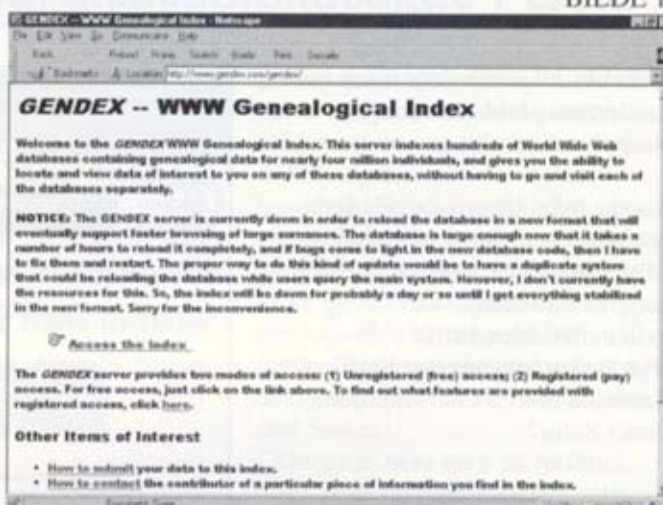
Til slutt:
Nederst til høyre vises et eksempel på hvordan del av en anetavle med hyperlinker ser ut.
URL-adresser er ofte lange, og vil kunne bli delt på flere linjer når de skal trykkes i artikler etc.
Husk da at de skal skrives sammenhengende selv om de brytes på flere linjer i trykken.
Noen adresser til privatpersoners hjemmesider inneholder ofte en «tilde», et tegn som en liggende bølge: ~ Det kan skje at dette tegnet ikke kommer skikkelig ved overføring av tekst.

BILDE 1:

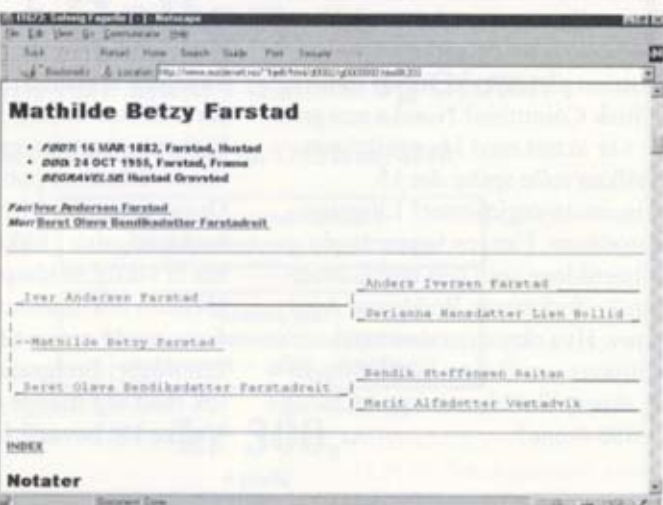
Adressen til samlingen av databaser skal være:
<http://www.gendex.com/gendex/>

BILDE 2:

Selve programmet for å lage html-sider fra Gedcom ligger på
<http://www.gendex.com/ged2html/>

BILDE 2

Finn dine røtter - vi viser veien!

Slektsforskerdag i Rogaland

Rundt 500 besøkte DIS-Rogalands Slektsforskerdag lørdag 11. oktober som ble arrangert i Sola Kulturhus. Arrangementet var delt i to, ett slektsforskerborg og en seksjon med foredrag.

Alf Christophersen

På slektsforskerborg fant vi selvfølgelig stands for DIS-Norge og DIS-Rogaland, begge driftet av DIS-Rogalands medlemmer. DIS-Rogaland hadde til og med flere stands, bl.a. en om foto og datalagring av bilder som så ut til å være godt besøkt. Videre hadde de forskjellige brukergruppene for programmer sine stands. Det var også en egen stand for anbefalinger av slektsforskerprogrammer.

Teleslekt Rogaland var tilstede, samt historielag som f.eks. det helt nystartede Sola Historielag. På programsiden fant vi foruten DIS-Rogalands brukergrupper, stands for Family Tree Maker og det nyoversatte EMBLA Familie og Slekt som Stein-Inge Haaland presenterte.

DIS-Norge hadde bl.a. en stand for DIS-treff, men det virket som om denne ikke var godt nok bekjentgjort på forhånd. I hvertfall kunne nok besøket vært større.

Ved foredragene hadde DIS-Rogaland fått inn flere dyktige forelesere. Tobias Gedde-Dahl jr.

holdt foredrag om «Den nye Norgeshistorien - hva arven forteller» hvor han beskrev hvorledes forskning om genetisk arvelige sykdommer og spesielt nyere genteknikk kan brukes til å studere slektsskap. I foredraget «Er ryfylkingen og jærbuen av samme folk» beskrev han en del genetiske endringer som er distinkt forskjellige hos ryfylkingen og jærbuen. Disse foredragene vakte stor oppmerksomhet og samlet så godt som fulle hus.

Tore Vigerust holdt to eminente foredrag om «Adel i Rogaland på 1500 - 1600 tallet» og «Middelaldergenealogi - metode og kildekritikk». I sitt foredrag om Adel i Rogaland var Tore innom hvordan aristokratiet i Norge oppsto, og kom med eksempler på en rekke setesgårder i Rogaland. Han kom også inn på hvorledes heraldikk og segl kunne brukes til å følge de enkelte slekter opp gjennom tidene.

Også DIS-Norge var representert ved Alf Christophersen, som fortalte om dagens tilgjengelige hjelpemidler på Internet for «Slekts-

forskning over landegrensene med Internett». Foredraget medførte stort besøk etterpå på Internett-standen samt på Sons of Norways og Utvandrercenterets stand. Senere snakket Torgrim Titlestad om «Rygekongens ætt - før og etter Erling Skjalgsson» hvor han bl.a. konstaterte at historikere stort sett kan deles i to leire. De som mener at Snorre Sturlasson har diktet helt fritt et skaldekvad og de som mener det er hold i hva som er skrevet ned.

Andre som presenterte seg var også DIS-Norge ved et kort innlegg ved Ole-Johan Kippenbroeck, Rogaland Historie- og Ættesogelag ved Jørg Eirik Waula, Stavanger bibliotek ved Carolyn Fjeld, Det norske utvandrercenteret, samt Statsarkivet i Stavanger ved Kjell Bols samt Personarkivene ved Statsarkivet i Stavanger, Hans Eyvind Næss.

Vi ser frem til neste års arrangement!

Sverige

Svenska släktforskar dagar i Helsingborg

I september samlet en rekke representanter fra forskjellige slektsforskerlag i Sverige seg sammen for å avvikle årsmøtet i Sveriges Släktforskarförbund, det såkalte Riksstämman, samt den tilhørende messen «Svenska Släktforskar dagar». Det hele skjedde på Sundspärlan, et forsamlingssted på sørsiden av Helsingborg.

Alf Christophersen og Jan M. Keus

For annet år på rad var også representanter for DIS-Norge til stede, spesielt fordi temaet for foredragene hadde som tema «Släktforska på tvers av gränsene».

Vår stand var plassert sammen med de andre internasjonale utstillere, men det viste seg at kun Finland var ellers representert blant de nordiske landene.

Vårt nærvær på standen hadde primært som hensikt å informere om foreningen samt om muligheter for forskning etter norsk slekt og opplyse om hvordan komme i kontakt med foreningens medlemmer. Vår DIStreff-base samt Kragerø og Sannidals ressurs med innvandrede svensker til Kragerøområdet på vår hjemmeside ble derfor fokusert mye på, men da vi ikke hadde noen online forbindelse til Internet, ble dette noe amputert, selv om vi hadde basene tilgjengelig på to maskiner.

Et savn viste seg å være CD-ROM med bl.a. leksikon og Norges-atlas. Spørsmålene vi fikk gjaldt mye slike ting. F. eks. fikk vi spørsmål om hvordan gå frem for å spore opp oppdragsgivere til utsmykning av en sølvkanne i Trondheim rundt 1760. Kunstneren var funnet, men kunne denne kunnskapen brukes til å spore opp hvem sine initialer man hadde gravert inn på kannen og hadde disse personer noen forbindelse til vedkommendes aner i Trondheim? Mange interessante spørsmål dukket opp i løpet av dagene, men dessverre var vi for underbemannet til å svare på alt. Av andre utstillere var selvfølgelig de aller fleste slektsforeninger i Sverige representert. De fleste län var dog representert med fellesstander for det enkelte län. Det var utrolig hvor mange bøker som de enkelte stilte ut, og i år var det enda flere foreninger som hadde med datautstyr og viste frem databaser hvor man kunne søke i. De fleste av dis-

Jan M. Keus (sittende) fra DIS-Norge og Leif Methner fra Finland på jakt etter informasjon!

se er dessverre ennå ikke tilgjengelige via Internett, noe som betyr at man må oppsøke den enkelte forening for å søke i deres materiale. Fordi vi på den norske standen var bundet til å være tilgjengelig, hadde vi ikke mulighet å høre alle foredrag.

Arkivar på Landsarkivet i Lund Anna Svenson holdt et interessant foredrag om "Forskning i danska arkiv" og berørte spesielt forskjellen mellom folketellinger og kirkebøker i Sverige og Danmark/Norge. Det var klart at hun til sitt svenske publikum snakket mye om forholdene i Danmark/Norge, og mindre om det svenske system (husforhør). En annen foredragsholder var tyske

Dr Rainer Schwencke fra Greifswald, som ligger midt i det tidligere Svenska Vorpommern. Siden 1648 var Vorpommern (og deler av Hinterpommern) blitt svensk. Denne tilstanden varte helt til 1815, altså hele 167 år. Han belyste spesielt Sveriges historiske forhold til landsdelen og fortalte om det tidligere området som også strakk seg innover det nåværende Polen. Schwencke, som taler utmerket svensk, la vekt på å fortelle om de to viktigste arkivbyer Greifswald og Stralsund. Det er klart at først og fremst mange svenske slekter genealogisk er interessert i denne tidligere provinsen, og at det derfor kanskje er lite å hente for norsk (dansk?) forskning.

Dr. Schwencke fortalte oss i en samtale etterpå, da han besøkte den norske standen, at han er veldig interessert i å formidle kontakter for norske slektsforskere som har sine aner i Nord-Øst-Tyskland. Han nevnte igjen den norsktalende historiker Heiko Wartenberg og viste forøvrig til Staffanstorps Släktsforkar Förening som hadde utgitt et eget hefte om emnet. (Keus' anm.: Dette heftet har jeg kjøpt og innholdet kan formidles.)

Det var for litt skuffende å se hvor få nordmenn og dansker som hadde tatt seg tid til å komme til utstillingen. Tross alt er det mange nordmenn og ikke minst dansker som har aner i Skåne og nordover langs kysten.

Kommer det flere av oss neste år i Jönköping? La oss håpe det! Ta gjerne kontakt med ditt lokale historielag eller slekthistorielag og fortell om aktivitetene og få dem til å stille neste år, om ikke annet så med fylkeslag.

DIS Hordaland arrangerte slektsforskerdag 13. september i år

Andreas H. Johannessen, Sekretær DIS Hordaland

Landås/Løvstakken kulturkontor og DIS-Hordaland inviterte alle slektsinteresserte til «åpent hus» hvor man kunne høre mange interessante foredrag og få nyttig slekts-informasjon.

Arrangementet var en del av Landåsdagene 13. og 14 september. Da dørene ble åpnet denne lørdags formiddag, strømmet det nærmere 100 nysgjerrige slektsinteresserte fulle av forventninger til den viten DIS-Hordaland kunne tilby.

Formannen for DIS-Hordaland ønsket velkommen og fortsatte med en orientering om DIS Norge og DIS Hordaland visualisert med moderne presentasjonsteknikk, slik at tilhørerne fikk god informasjon om den seriøsitet og kvalitet foreningen representerer.

Programmet inneholdt foredrag av en rekke kjente folk med bred viten og lang fartstid fra Statsarkivet, Byarkivet, Bergen off bibliotek, lokalhistorie, data og Teleslekt.

De enkelte foredragsholdere ble behørig presentert av foreningens «konferansier».

Foredragene inneholdt mye interessant historie og opplysninger. Tilhørerne ble fort revet med, og spørsmålene ville nesten ingen ende ta. Internett for slektsforskere er fortsatt noe «risikabelt» å legge seg ut med for enkelte, men etter en grundig innføring og surfing på nettet, hørte man flere som var blitt en god del modigere til å begi seg ut i denne rike informasjons kilden.

Lederen for Teleslekt, Ulv Tore Skaar var også blant foredragsholderne. Inn i mellom rekkene av foredrag var det anledning til å besøke slekts-torget med stands fra Statsarkivet, Byarkivet, Sons of Norway, Mormonernes slektsforskningssenter og DIS-Hordaland. På lokallagets stand hadde flere av medlemmene med seg sine PC'er for å demonstrere forskjellige programmer.

I kafeen gikk praten om slekters gang mens man nøt deilig hjemmebakst og hyggelig servering med et DIS medlems familie som vertskap. Etter siste foredrag ble det avholdt trekning på det gratislottet hver beøkende fikk ved ankomst. Premiene var gaver fra foredragsholdere og DIS-Hordaland.

Selvsagt gikk denne dagen alt for fort, det var mange man skulle ha snakket mer med og mangt man skulle ha sett nærmere på. Så da det var dags å avslutte, var det flere oppfordringer om at dette måtte gjentas!

Adelsprosjektet:

Aspa-seminaret

Adelsprosjektet har gjennomført 2 seminarer om den gamle stormannsslekta som knyttes til gården Aspa i Frei på Nordmøre og som svært mange slektsforskere har med i sine slektstavler. Det første seminaret ble arrangert i samarbeid med DIS ved utstillingen Fortiden i dag på Info-Rama i Sandvika i oktober 1996. Det andre ble holdt i Kristiansund i september 1997.

Finn Karlsen

Før det andre seminaret ble holdt, utga adelsprosjektet en rapport som inneholder en god del informasjon om Aspa-ættene. På grunn av andre arrangementer, fikk jeg ikke delta på noen av seminarene. Jeg kan derfor ikke vurdere rapporten opp mot seminarene og må nøye meg en frittstående vurdering av rapporten.

Rapporten inneholder 2 av foredragene fra det første seminaret (Dahlstedt og Stokke) og 1 fra det andre (Bjønnes). Dessuten er Tore H. Vigerusts innledning som ble holdt på begge seminarene tatt med. I tillegg er det tatt med 10 slektstavler som omhandler disse slektene og en fyldig bibliografi over artikler og bøker som opp igjennom tidene har behandlet slektene fra Nordmøre.

Det er blitt en pen liten trykksak med fargebilde av et våpen som ligner det som en av personene som knyttes til slektene, Toralde Sigurdson, antagelig har brukt. Dette blir imidlertid ikke sagt klart i rapporten. Videre er det på midtsidene tatt med et fargebilde av en av de mest interessante slektstavler fra middelalderen. Denne tavla er et av de viktigste dokumentene tilknyttet slekta og den er grundig behandlet av Oddvar Grønli i to artikler i Norsk Slekthistorisk tidskrift på begynnelsen av 50-tallet.

Gullik Dahlstedt tar for seg i artikkelen «Synspunkter på Aspa-slekten på Nordmøre» en av de personene som er viktige i Aspa-slektene, Trond Toraldeson og konkluderer med at denne personen aldri har eksistert. Han argumenterer også for at det har vært to grener av Aspa-ætta og holder muligheten åpen for at erkebiskop Gaute Ivarsson kan ha tilhørt den «andre» delen av ætta. En av slektstavlene i heftet er en framstilling av Dahlstedts konstruksjoner av to deler av Aspa-ætta.

Anders Bjønnes går ganske grundig gjennom bruk av heraldikk som kildemateriale innen slektsforskningen og viser noen av de fallgruber som finnes. Videre eksemplifiserer han dette med å vise til noe av det heraldiske materialet som finnes tilknyttet slektene fra Nordmøre. Han nevner også et våpen tilhørende en lagmann i Oslo, Trond Toraldeson som teoretisk kan være den Trond Toraldeson som Dahlstedt i forrige artikkel har tatt livet av. Forøvrig konkluderer han med at det foreliggende materiale ikke kan vise til et felles slektsvåpen for Aspa-slekten.

Aasmund Stokke omhandler i den siste artikkelen en slekt som er knyttet til gården Stokke på Nordmøre og stiller spørsmål ved om disse også er av Aspa-ætt.

Han viser med utgangspunkt i en rekke dokumenter til hvilke muligheter som kan være tilstede, men finner at materialet ikke er godt nok til å kunne konkludere med at denne slekta direkte også hører med til Aspa-ætta.

Selv om kildematerialet om Aspa-ætta er ganske omfattende, er den som mange andre middelalderslekter vanskelig å få helt oversikten over. Opp igjennom tidene har det vært framsatt mange påstander med forskjellig grad av dokumentasjon om de forskjellige medlemmene av slekta. Tore Vigerust gjør et forsøk i innledningsforedraget sitt med å trekke fram noen av de stridsspørsmål som har vært og som fortsatt er gjeldende. En av hans viktigste konklusjoner er at vi mangler en helhetlig gjennomgang av materialet om Aspa-slektene. Hans artikkel er ikke ment å være en slik gjennomgang. Den gir tildels lettvinde og bastante avvísninger, uten argumentasjon overhodet, av en god del av de arbeider som opp igjennom tidene har vært laget om Aspa-slektene. Vigerust har etter stor sannsynlighet rett i mange av sine avvísninger, men det blir vanskelig å ta dem alvorlig eller kunne forholde seg til når ingen argumentasjon eller «bevisførsel» følger med.

Slektstavlene i heftet (med unntak av middelaldertavlen) er antagelig

utgitt som hefte

et sammendrag av det arrangørene mener er essensen i det en har kommet fram til om disse slektene nå. De er imidlertid ikke kommentert nærmere i heftet (med unntak av de to som er direkte knyttet til Dahlstedts og Stokkes artikler). For å få en fullstendig forståelse av slektstavlene må en trolig arbeide seg gjennom en del annet materiale om slektene.

Heftet inneholder også en grundig bibliografi over Aspa-relatert litteratur, hvorav noen faktisk var nye for meg også. I innledningen er det imidlertid gjort minst en henvisning til litteratur som ikke er med i bibliografien, nemlig arbeide av Christian Spangen.

Som rapport fra Aspa-seminaret er vel heftet antagelig mangelfullt. Det mangler ett av hovedinnleggene på begge seminarer og to fra det siste, og det er ingen oppsummering av de andre tingene som skjedde på seminaret. Det kan jo tenkes at det ikke skjedde noe annet av betydning, men formålet med seminaret ved å «samle forskere og allminnelige historieinteresserte til diskusjon og kunnskapsformidling» skulle tilsi at noe mere burde være med.

Som et bidrag til å kaste litt mere lys over noen interessante middelalderslekter er heftet imidlertid anbefalelseverdigg, uten at det siste ord ennå er sagt om Aspa-slektene.

Aspa-seminaret, Sandvika
25. oktober 1996,
Kristiansund 6-7. september 1997.
Redigert av Tore Hermundsson Vigerust.
Utgitt av Adelsprosjektet i samarbeid med kulturkontorene
i Averøy, Frei, Gjemnes, Kristiansund og Tingvoll kommuner
og i Møre og Romsdal fylke, samt Norsk Slekthistoriske Forening.
kane.benkestokk.teiste forlag

**Heftet kan bestilles fra forlaget, eller fra Tore H. Vigerust,
Sørligata 40 A, 0577 Oslo.**

Pris kr. 100,- + porto/eksp. kr. 20,-

Årsmøtet nærmer seg!

Det kan kanskje høres ut til å være litt tidlig å tenke på årsmøtet allerede; det er jo ikke før i mars! Faktisk er vi akkurat i rute, når vi nå begynner å gjøre de første forberedelsene. Vedtektene krever at medlemmene skal varsles senest 3 måneder i forveien om berammelse av årsmøtet. Prosessen med valg av representanter fra fylkene skal også starte nå.

Den fullstendige innkallingen med årsmøtepapirer blir sendt ut sammen med Slekt og Data nr. 1/98.

Valg av representanter

Som kjent har vi lokallag (tilsammen 11) en del steder i landet, men ikke i alle fylker. Omlag halvparten av medlemmene er ikke med i et lokallag. Vedtektene tar sikte på at alle fylker skal være representert på årsmøtet. Alle medlemmer i fylket kan være med å velge »sin» representant. Disse valgene skjer enten ved valgmøte i fylket (gjørne i samarbeid med ett eller flere lokallag), eller som postavstemming dersom valgmøte ikke blir avholdt.

I de fylkene hvor valgmøte ikke blir avholdt, må prosessen starte noe tidligere for å sikre at det skal bli tid til å gjennomføre valget. Derfor er det nødvendig å skaffe oversikt over personer som kan tenke seg å representere fylket på årsmøtet. Utgifter til reise og opphold dekkes av DIS-Norge.

Kan du tenke deg å delta som fylkets representant til årsmøtet, må du melde fra om dette så snart som mulig, og senest innen 15. januar. Skriv til DIS-Norge, og fortell kort

om deg selv, slik at andre medlemmer kan få et lite inntrykk av deg. Bruk noen få ord om hvorfor du kan tenke deg å delta på årsmøtet som representant for fylket.

I henhold til vedtektene vil fylker der ingen ønsker å være representant, heller ikke bli representert ved årsmøtet. Dersom dette skulle skje, vil det bli informert om hvilke fylker det gjelder i Slekt og Data nr. 1/98 i stedet for at det blir arrangert valg.

Alle kan delta

Alle medlemmer kan delta på årsmøtet som observatører med talerett. Dette forutsetter at du ikke har kontingentrestanse ut over det som vedtektene tillater.

Vi minner også om at forslag som ønskes fremmet på årsmøtet, må senest 6 uker før dette skal avholdes være innsendt til foreningens styre. I praksis vil dette bety at styret må ha evt. forslag senest 7. februar 1998.

Aktivitetskalender for poststemming

I de fylker vi foreløpig ikke har noe lokallag, eller hvor lokallaget har anbefalt poststemming, har DIS-Norge besluttet å arrangere representantvalget som poststemming. Dette gjelder følgende fylker:

- Finnmark
- Troms
- Sogn og Fjordane
- Telemark
- Buskerud
- Østfold
- Hedmark
- Oppland
- Rogaland (har lokallag, men det blir poststemming)

Dersom du ønsker å engasjere deg i årsmøteprosessen (noe vi håper!), skal du studere datoene nedenfor, og ta vare på dette bladet.

15. januar: DIS-Norge må ha mottatt ønske om kandidatur som representant fra fylket til årsmøtet.

21. januar: DIS-Norge sender ut lister med navn på kandidater til medlemmer i de fylkene det skal være poststemming.

28. februar: Stemmeseddel må være DIS-Norge i hende.

**Styret for DIS-Norge har besluttet at
årsmøtet skal avholdes i Oslo,
lørdag 21. mars kl. 12:00.
Stedet er »Det norske medicinske
Selskab», Drammensveien 44.**

Hvordan foregår poststemming?

De medlemmene som inviteres til å delta i poststemming vil i slutten av januar få tilsendt stemmeseddel sammen med oversikt over de(n) kandidat(er) som har meldt seg fra fylket. Sammen med stemmeseddelen kommer også anvisning på hvordan stemmen skal avgis. Alle som ønsker å avgi poststemme vil måtte spandere et frimerke og et par par konvolutter på denne prosessen.

Fylker hvor det holdes valgmøter

I alle de øvrige fylkene har DIS-Norge lokallag. Det er naturlig å trekke disse aktive grupperingene av medlemmer direkte inn i valgprosessen.

I disse fylkene står lokallaget som teknisk arrangør i samarbeid med DIS-Norge, og innkalling til valgmøtene vil bli sendt alle medlemmer i fylket senest 14 dager før møtet. Selve valghandlingen vil

som regel bli foretatt som del av et ordinært medlemsmøte i lokallaget. Alle medlemmer av DIS-Norge i fylket vil likevel være velkomne.

14. mars er siste frist for avholding av valgmøte i fylket.

**Se også
side 23**

GUNNAR THORVALDSEN

Håndbok i registrering og bruk av historiske persondata

Denne håndboka gir en innføring i elektronisk databehandling av historiske persondata. Boken gir forskere, slektsgranskere, studenter og andre med interesse for historie og edb det nødvendige grunnlaget for selv å dataregistrere folketellinger, kirkebøker og annet kildemateriale. Den presenterer også det arbeidet som gjøres ved Registreringssentral for historiske data (RHD), og gir en kildekritisk gjennomgang av historiske persondata. Håndboka er derfor et nyttig arbeidsredskap også for dem som ikke benytter edb i sine kildestudier.

Boka er den første gjennomgangen av elektronisk tilrettelegging av denne typen data på norsk.

Kr 228

Tano-Aschehoug

Kan sendes
uffrakt i Norge
Tano-Aschehoug
betaler posten

Svarsending
Avtalenr.: 150.000/232 OMD

Tano-Aschehoug
SENTRUM
0109 OSLO

Ja takk, herved bestilles

.....eks. av Thorvaldsen: *Håndbok i registrering og bruk av historiske persondata*
å kr. 228,-

navn:

adresse:

postnr./sted:

sign:

Forsendelsesomkostninger kommer i tillegg

Om bilbrev og galeasen Debora

Når vi i dag får spørsmål om «bilbrev» kan man lett komme til å misforstå, fordi bokstavsammenstilling «bil» eller «bile» nå står for noe helt annet enn det gjorde i forrige århundre.

En «bil» hadde da lite å gjøre med framkomstmidler, men var en tømmermannsøks med bred egg, brukt til glatthogging av loddrette flater.

Yngve Nedrebø:

Termen «bilbrev» stammer fra tysk «Beilbrief», og hadde fra først av å gjøre med pant i skip, men kom etterhvert til å bety attest for skipsbygg, og skulle fortelle hvem som hadde bygd skipet, skipets art, størrelse og drektighet. Seinere er det blitt erstattet av ordet «målebrev». Vi regner med at ikke alle arkivene har det samme rike tilfanget på bilbrev som vi har. Vi skal derfor som eksempel gjengi et bilbrev fra 1872 fra tingbok for Sunnhordland. Det var stor skipsbyggingsaktivitet på deler av Vestlandet på 1800-tallet, og tingbøkene og ekstraretsprotokollene for Sunnhordland har år om annet 20-30 slike bilbrev. Kvinnherad var ett av distriktene med størst bygge-aktivitet, og der har man hatt stor skipsbyggingsvirksomhet like til våre dager.

«Aar 1872 den 6. Mai fortsattes Vaarthinget for Kvindherreds Thinglag paa Thingstedet Dimmelsvig ...

*Bielbrevs Thingsvidne
De 2de Mænd Tørris Knudsen
Skaaluren, Vikaarsm. 49 Aar gl. og
Jens Knudsen Vaag, Gaardbruger
38 Aar gml., fremstode og forklarede, at de i forrige og indeværende Aar i Kvindherreds Præstgj: Søndre Bergenh. Amt Kgr. Norge, have, den Første som Bygmester den anden som Medhj. bygget en Jægtegaleas, der er givet Navnet «Debora», at sammes Bygningsmaade er kravel, at Materialierne, der alle ere norske bestaa af Tømmer med Und. af at der til Still, Stevn, endel Karmer, endel af Spillet og nogle andre Smaating er benyttet Eeg, at Fartøiet er langt i Kjølen 67 Fod, mellem Still og Stevn 77 Fod, dybt ved Masten 9 Fod 4 Tom. bredt ved Masten 21 Fod 4 Tom., Alt Omtrentligt.*

*Denne Forkl. bekr. de med Ed.»
(Sunnhordland tingbok I.A. 57a,
1870-1874, fol. 116.)*

«Debora» kom på langfart som emigrantskute i 1879, krysset Atlanterhavet og seilte i storm i det Indiske Hav før hun nådde Madagaskar. Med sine rundt 20 meters lengde og 92 tonn var hun av de minste norske emigrantskutene, og siden historien om «Debora» er så spesiell skal vi la en av de ombordværende, Erik Ellingsen (født på Øvreberg i Stryn 1854, død i Durban 1932) få fortelle sin versjon av historien om ekspedisjonen. Han satte beretningen på papiret i 1925, men må ha hatt gode notater fra selve turen.

«Debora» er ikke den mest berømte av de hurtigseilende jaktene fra Rosendal. Roald Amundsens «Gjøa» kom også fra verft i Rosendal i 1872.

Ikke mindre enn fem ganger de siste årene har vi fått besøk på lesesalen, eller fått spørsmål i brev fra etterkommere av emigrantene med «Debora». Minst like mange ganger er vi kontaktet av nordmenn på jakt etter opplysninger om denne ferden. Våre kontakter viser at etterslekten til emigrantene med «Debora» er spredt over største delen av kloden, for spørsmålene er kommet til oss fra Australia, Sør-Afrika, Frankrike og England.

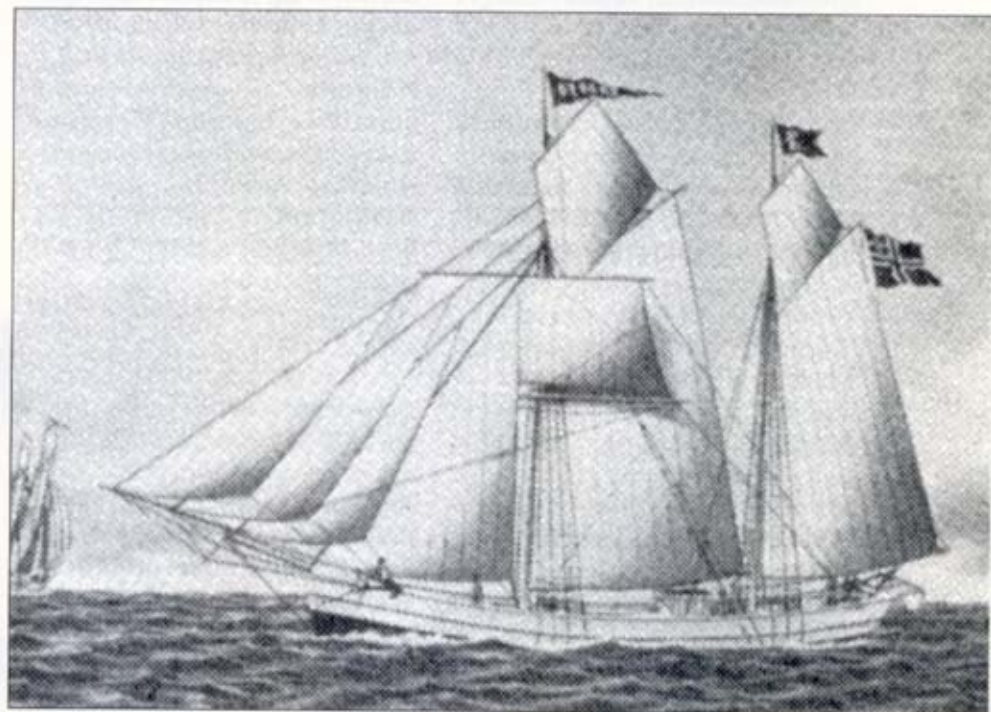
Beretningen om ekspedisjonen har vi fått kopi av fra Sør-Afrika gjennom Michael Bernhard Fisk, barnebarns barn av Erik Ellingsen. Han har også skaffet oss et kart som viser den ruten «Debora» brukte, og kopi av materiale om de tidlige norske innvandrene til Sør-Afrika.

Vi finner ikke emigrantene med «Debora» i emigrantprotokollene for Bergen, og det er lite å finne også i andre norske kilder. To norske skuter hadde gjort turer til Madagaskar før «Debora», «Agnes» i 1872, og misjonsselskaps «Elieser».

I 1870 hadde kaptein Ludvig Larsen (1845-1894) fått i oppdrag av selskapet Porter, Muir & Lang i London å hyre nordmenn til en ekspedisjon til Madagaskar. Kontrakten gjaldt for tre år og meningen var å etablere et handelsselskap med lokale kontorer. Ludvig Larsen ville gjennom sin aktivitet på Madagaskar støtte det Norske Misjonsselskap. Med «Agnes» kom 24 nordmenn til Madagaskar, 15 fra Bergen, en fra Sogn, fire fra Stavanger og fire fra Farsund.

På sine reiser rundt Madagaskar kom nordmennene også til Aldabraøyene, et tilsynelatende paradiset ute i det Indiske Hav, ubebodd og innbydende. Da oppdraget var fullført etter tre år ble flere av nordmennene igjen på Madagaskar, mens andre drog hjem til Norge med planer om å få etablert en norsk koloni på Aldabra. Det tok tid. Først sommeren 1879 var følget klar for utreise, 47 personer i alt. Passasjerene skulle være også være mannskap ombord. Fem (Knut O. Bang, Anton Andreassen, R. Rasmussen, Ole Olsen og Zakarias T. Tobiassen) hadde vært med «Agnes» i 1872.

Det ble ikke noe av den norske kolonien på Aldabra. Nils Haugervig var reist ut til øyene for å se nærmere på forholdene like før «Debora» ankom, men hans retur lot vente på seg. Emigrantene ble leie av å vente, Zulukrigen var

slutt, og Natal stod fram som et godt alternativ. Flertallet av emigrantene valgte derfor å seile videre med «Debora» til Natal i Sør-Afrika, og etablerte seg der. Seinere kom flere av dem som settlere til Rhodesia.

Med årene kom det flere nordmenn til Natalprovinsen og Oranjeristaten, og det ble etablert et par norsk-lutherske menigheter der, St. Olaf Church i Durban og Johannesburg Scandinavian Church congregation. Nærmere opplysninger lar seg finne i «The Norwegian Settlers in Natal» av Andrew og Anna Halland og Ingeborg Kjonstad. En personlig beretning om livet blant norske misjonærer og nybyggere ble gitt ut i 1907 av Sofie Norgaard (født i Bergen 1. september 1857, utvandret til Sør-Afrika i 1860) under navnet «En norsk Familie i Syd Afrika». Den kom i engelsk versjon i 1979

Debora, bygd i Rosendal, Kvinnherad 1871-72.

(«A Norwegian Family in South Africa»).

I 1929 samlet de gjenlevende fra «Debora» seg i Durban til 50-årsjubileum. Fotografiet av de jubilerende, trykt i «The Natal Mercury» 11. november 1929, på dagen 50 år etter ankomsten til Natal, viser fire damer, fruene Wettergren, Thorvaldsen, Iversen og Heidalswig, og to aldrende menn, S. A. Bang og Erik Ellingsen.

Erik Ellingsen:

Debora Expeditionen

Red Hill, Durban 12 Nov. 1925 Erik Ellingsen

*«Norrønafolk det vil fare
det vil føre kraft til andre»*

Disse vakre ord av Bjørnson iført Griegs pompøse musik klinger som en seiersfanfare – og er ogsaa et fuldtonende uttrykk for slekternes længsel over de høie fjelle. I virkeligheten er dog utflytterens saga baade tung og mørk. Det er efterkommerne, som høster den gyllne frukt av utvandrerens længsel og fantasi, hans daadstrang – og hans slit i det fremmede lanndet være sig Amerika eller Australien, Asien eller Afrika. Debora expeditionen, som skildres i det følgende spiller en saa stor rolle i norsk-sydafrikansk utflytterhistorie at den bør kjennes av den yngre og opvoksede slekt herude.

Det var i løpet av vinteren 1879 at K. Bang, Kaptein Tobiassen, A. Olsen og andre, som i flere aar hadde opholdt sig paa Madagaskar i forbindelse med H. Johnsen, O. Høidalsvig og flere andre, som sluttet sig til, blev enig om at danne et selskap, kjøpe et skib og seile til Madagaskar og sammen med en derværende kompanion Hangervik anlegge en koloni og saa ta i besiddelse Aldabraøerne, som indtil da var ubeboet. Disse øer ligger paa 10 gr. S. br. ca. 80 mil vest av Madagaskars nordkyst.

Galeasen Debora innkjøptes og innrededes og blev proviantert for ca. 40 personer. En varm sommerdag - 19 juli 1879 - forlot man Bergen. Mange slektninge og bekjente kom ombord for at si farvel. Kl. 3 e.m. kom lodsens og slæpebaaten. Da vi paserte Nordnæs saluterte Bergenhus fæstning med to kanonskudd. Et saa kraftigt haandtag til avsked kunne behøves for et saa lite skib for en saa lang reise. Veiret var fint og for en svag bris seilte «Debora» ut Korsfjorden. Ved solnedgang stilnet

det helt av og strømmen førte os saa nær klipperne at vi maatte gaa i to baate og slæpe skibet fra lann. Kapteinen utnævnte nu vakterne, 4 mann paa hver vakt. R. Rasmussen (som senere seilte med vikingeskibet over til Amerika) utpektes til stuert og undertegnede til kok. Kl. 6 næste morgen tiltraate jeg min post.

En stor kjedel med kaffe for 47 personer skulle være færdig til 8 glas, som det heter paa sjømannssproket; kafeen blev færdig men faa syntest at finne behag i kaffe den morgen. Det var søndag 20 Juli, lummert og stille saa vi kom ikke af flekken. Alle ombordværende syntest at være halvdøde, med undtagelse af de 4 mann som hadde vakt var kun hændelsvis nogen paa dæk. To gutter kom og satte sig paa ankerspillet en time eller to – de sat aldels stille og saa ned i dækket – de fandt vist stillingen haapløs. -

Stuerten mente at de syke trængte extra forpleining, kom med sin kokebok og lavet efter de bedste pudding paragraffer en slags pudding - men om det var pudding eller kake er ikke godt at si. Deboras utrustning var meget tarvelig, saa det var ikke meget at ta op. Stuerten utdelte puddingen efter forgodtbefindende slik at ikke alle fik. En kvinde, som var fortrydelig over tilsidesættelsen spurte: Hvorfor ga du ikke os pudding? Har ikke vi samme ret som de andre? Stuerten var 6 fot høj, den største og stærkeste av os alle og kunne taale hvadsomhelst, kun ikke at bli dadlet. Han kom inn i byssen, satte sig paa bænken ved siden af mig og graat saa taarene randt. Jeg mente det var ikke noe aa graate for men stuerten var av en annen mening. Slik forløp den første søndag paa «Debora». To hval var de siste som kom for at si et venligt farvel. Næste morgen (21 Juli) fremdeles

stille, men pludselig kom en brusende nordenvind og ny bar det afsted vestover. Veiret blev koldt og raatt; om aftenen fik vi taake og utkikken maatte med taakeluren utstøte det uhyggelige langtrukne «hu-u», til varsel for endre seilere. Næste dag var vi vest af Skotland. Vinden stilnet nu av og vi fik ustadig veir i flere dage - koldt og graatt. 30te Juli befandt vi os vest av Irland og en frisk bris fra nord klarnet luften - solen skinte og ga os alle nyt liv. Der blev nu hel omregulering i tjenesten. Kaptein Tobiassen og styrmændene Berentsen og Oftedal navigerte skibet. K. Jensen, Hesselberg, Grong, I. Iversen. O. Høidalsvig, R. Andersen, A. Andreassen, O. Fosdal og tre unge gutter Peter, Knud og Severin Bang var skiftevis paa dæk nat og dag. R. Rasmussen blev sat til at sy seil og holde riggen i orden; det passet ham bedre end den trange byssen; H. Johnsen, som var liten av vekst fik stuertjobben. E. Bang, A. Olsen og F. Larsen tok fat paa arbeidet med materialer, som man tænkte at benytte i det første settlement. Finsen lavet vinduskarmer. Eriksen udførte annet træarbeide. Et stykke av dækket omdannedes til snedkerverksted hvor man kanthuggede høvlede og pløiede bord i mange uker. Om aftenen feiedes dækket og alt brænnbart stoff gik overbord.

- Der var ogsaa 9 gifte og 3 ugifte kvinner, som hadde herredømmet i hver sin lille krog. Saa hadde vi ogsaa noen af den unge slekt - 12 aar og derunder. 2 av nordens rosenkindede med deres brødre møttes med 3 fra første salon og der paa dæk under livbaatene hadde de sin forsamlingssal, hvor de diskuterte sine interesser og hadde sine bønnemøter. Børnernes fyrste har engang sagt: «Deres engle se altid min Faders

ansikt som er i himlene».

– 5te aug. n.v. bris paa 40 gr. n.br. (vest af Portugal) Det var slut med nordens lyse sommer nætter mørkt kl. 7 1/2. 10 aug. paa 42 gr. n. br. møtte vi en tysk skonnert, som skulde til Kapstaden. 11 aug. paa 40 gr. 15' føttes en søn til Hr. og Fru F. Larsen, saa Debora selskabet økedes til 48. Tordenen rullet og en regnskur faldt til ære for dagen. 14 aug. var vi i passaten. Søndag 17 aug. kl. 4 e.m. mens «Debora» løp sine 7 mil i vakten blev Larsens søn døbt af kapteinen og fik navnet Atlanter.

I rummet var det stadig varmt, brødet mugnet, smøret smeltet og fisken blev fugtig. Engelskmannen, som vi talte med 24 aug. var den 30 kommen bak os. Den 31 var vi paa 18 gr. ø.l. nær ækvator. Traf en norsk bark som vi talte med i 5 minutter. Den havde brugt 53 dage fra Gøteborg (skulde til Kapstaden) og vi havde 43 dage fra Bergen. Vi paserte linjen 4 sept. paa 25 v.l. Sydost pasat vind var ikke videre gunstig, den satte os langt mod vest ellers var veiret godt og vinden jevn. Slik gik det i 3 uker. Vi var da komne syd om øen Trinidad under Brasiliens kyst.

16 sept. En norsk fuldrigger paserte os mot nordvest. Av alle skibe vi træffer er «Debora» det mindste. Seilerne undrer sig nok over hvilke eventyrere som er kommen ut paa havet i et saa lite skib. «Debora» greiede sig godt og seilte forbi de fleste. I 2 1/2 maaned pløiet vi Atlanteren paa langs og paa tvers uten aa se lann. Det kostet os dog en god del extra utgifter at efterkomme sjøfartsloven. 3 navigatører, et kronometer, der kostet 80 speciedaler, samt karter over Atlanteren og det Indiske hav. Det kart vi seilet efter hadde været benyttet av missionsskibet «Elieser» fra Bergen til Madagaskar. En strek paa kartet med et punkt for hver dags-

*Debora's reiserute
19. juli - 12. Nov. 1879.
(Skisse: Harald Nedrebø 1997.)*

reise som sjømænnens skik er, viste hvor «Elieser» hadde seilet og vi fulgte efter saa godt som vinden tillot.

Et par kapduer slog sig ned i riggen – den første hilsen fra Afrika. Fra 16 sept. til 3 okt. hadde vi tilbagelagt 700 sjømil og nærmet os Kap. En mørk taakebanke steg op af havet i øst. Rasmussen raabte pludselig: «Lann forut i læ!» Alle kom paa dæk og betraktet de mørke omrids av Table Mountain og andre fjell omkring Kapstaden; kl. var da 9 1/2 form. En flok hvite Kapduer satte sig i riggen og vi tok det som et godt omen – Duen er Guds egen fugl. Albatrosser kom ogsaa for at finne en bit mat. Styrmann Berentsen var ikke sen til at faa ut sit fiskesnøre - og vips hadde en albatross slukt baade agn og krok. – Vi fanget ogsaa 2 andre fugle, alle 3 gik i gryten og spistes, mens «Debora» i aftenens stilhed laa og vugget utenfor Kapkysten.

Vi skulle nu rundt Kap Det Gode Haab eller «Kap af alle storme», som de gamle sjøfarere kaldte det; med deres smaa skib med den tungvindte rigg var ofte haardt nok at komme forbi. Hertil kom at alle havets rædsler som fantasien kunne utmale sig i overtroens lys skjulte sig bak de hemmeligsfulde fjelle.

Frykten var ikke helt overvunnet. Thi kysten østover med de farlige klipper, den stride strøm og de hastige storme er fryktet av sjømænd den dag i dag. Dog galeas «Debora» fryktet ikke. Vi rundet Kap D. G. Haab i det fineste veir. Den næste dag, 5 Okt. øket vestenvinden. Kl. 5 e.m. som jeg netop fylgte thekjedlen med vand stod Fru Egelandsdal og Frk. Bang ved rækken. Den første sa da: «Det kunne være morsomt at faa en liten storm saa vi kunne faa se, hvordan det er». Frk. Bang var fuldstendig enig. Der var en stor fuldrigger like forut og Kapteinen raabte: «Fald av!» «Debora» løp med stærk fart, skar til siden, en mæktig bølge tok det paa sin ryg og krænget det ned i bølgedalen, saa vannet fosset inn paa læ side med stor larm. De to damer fik vannet over sig og Amanda Bang holdt paa at segne under vandmassen, Fru Egelandsdal trak hende op saa hun fik hodet op av vannet - og med en vis fart forsvand de to damer ned i salonen. Imidlertid var luken i skanseklædningen lukket saa vannet rullede frem og tilbake paa dækket.

– Rasmussen laa i sin køie men kom nu ilende paa dækk og fik op luken saa vannet strømmet ut. Det var første gang vi hadde vann paa dækket siden vi seilte ut fra Bergen. Da jeg var vaat og kold gik jeg tilkøies. Snart kom stuerten og raabte: «Hvor ble det av dig Erik? Du maa komme og lave the.» «Aa jeg er saa vaad og kold lav du the i aften», og for en gangs skyld lavet stuerten the til aftensmaden. Vi minsket nu seil. Natten var kold og mørk. Jeg hadde min køie helt forud i baugen og hørte paa drønet hver gang bølgen drev skibet frem og plankerne i siden rystet af det svære tryk. En 2 1/2 toms planke mellem livet og døden er ikke ret meget at stole paa og saa bad jeg skapningens Herre,

som har makt over vind og bølge til at holde sin beskyttende haand over os - og saa faldt jeg i søvn.

Den 16 okt. kl. 3 e.m. saa vi Madagaskars vestkyst, men da vinden stilnet av laa vi bare og drev med strømmen. Næste dag e.m. fik vi vind fra havet. 2 sakalavere i en kano med straamatte til seil møtte os og gik ved siden af os langs det 3 mil lange korallrev, der lik en vældig molo danner havn utenfor Tulear, hvor vi i ly av koralrevet kastet anker den 17 okt. kl. 4 e.m. 1879. O. Olsen og to sønner av Kaptein Larsen kom ombord og ønsket os velkomne. Likesaa en hel skok av sakalaver. Det var første gang jeg saa sorte mennesker. De forekom mig uhyggelig gruske, saa jeg var glad da de reiste i lann igjen.

«Debora Selskabet» opløstes i Tulear hvor K. Bang med familie, A. Andreassen med familie, A. Olsen og hustru, Enkefru Egelandsdal, Frk. Serene Larsen, O. Fosdal og P. Bang gik i lann. Vi øvrige seilet «Debora» til Port Natal, hvor vi ankom 12 nov. 1879.

De 47 personer som deltok i Debora færden var: Kaptein Tobiassen og Frue, Styrmann Berentsen og Frue, Styrmann Oftedal, A. Olsen og Frue, I. Iversen og Frue, O. Høidalsvig og Frue, J. Finsen og Frue, K. Bang og Frue med 3 børn: Amanda, Severin og Knut, F. Larsen og Frue med 6 børn: Petra, Angel, Emil, Sigvart, Ludvig og Karl, H. Johnsen og Frue med 3 børn: Sine, Josefine og Karl, A. Andreassen og Frue med 3 børn (erindrer ikke deres navne), R. Andersen, R. Rasmussen, K. Jensen, Hesselberg, Grong, O. Fosdal, E. Eriksen, P. Bang, E. Ellingsen, Enkefru Egelandsdal og Frk. Serene Larsen.

2 børn fødtes paa reisen som ovenfor bemærket nemlig en søn til Hr. og Fru F. Larsen og en søn til Hr. og Fru Andreassen.

Hermed avsluttet denne reiseskildring og jeg sender disse linjer som en hilsen til de av «Debora Selskapets» medlemmer som endnu vandrer hernede med et haab om at de fortsætter reisen slik at vi alle mødes i Guds Paradis.

Publikasjon nr. 1 i Riksarkivarens skriftserie:

«I Kongens Teneste»

Yngve Nedrebø

Statsarkivar Egil Øvrebo har under tittelen «I Kongens teneste» trykt sitt manuskript om soldatutskrivninga frå Bergens stift under «Store nordiske krig» 1709-1719. Riksarkivaren står for utgjevinga, som får nummer 1 i Riksarkivarens skriftserie.

Ferdig trykt er dette ei bok på 94 + 558 sider, der det i første delen vert gjort greie for utskrivninga av matrosar og marinar til flåten, utskrivninga av soldatar til Bergenhusiske regiment 1709-1718, og utskrivninga til dei nye kompania i sluttfasen av krigen i 1719. Her finn ein opplysningar om kvar dei ulike kompani var plasserte krigen gjennom.

Ein finn og tabellar som viser at 3.069 mann vart kommanderte til Flåten og 6.084 soldatar til Regimentet gjennom åra krigen varde. I tillegg er det teke med stoff om dei vel 600 som vart innrullerte uten at ein kan finne stadfesting for at dei faktisk kom i aktiv teneste, og dei 254 innrullerte som døydde før dei kom i krigen. I alt vert det stoff om i overkant av 10.000 mann – og om 1002 bergenske matroskoner, der svært mange vart enkjer før krigen var omme.

Andre og største delen av boka er ei utlisting av dei vel 10 000 men-

nene frå Bergens stift som vart innrullerte frå 1709 til 1719, med førenamns- og etternamnsregistre.

Oppgåva med å samle opplysningane om dei utskrivne kunne ha vore lettare. Dei tre arkiva som skulle vore mest sentrale for eit slikt arbeid:

- 1) sjøinnrulleringsarkivet,
 - 2) krigskommisariatsarkivet og
 - 3) regimentsarkivet,
- finst det lite eller slett ikkje noko att av.

Metoden har difor vorte å «skrape saman» det ein kunne finne i andre og i utgangspunktet mindre sentrale arkiv. Opplysningar er henta frå skipsjournalar, festningsrekneskap, klesrullar, «menagerullar» – og mykje anna. Forfattaren, som er arkivmann, vil meine det nettopp er opplysningane om kjeldene lesaren først bør sjå på, og lese. Og i kjeldelista finn vi 600 sjømiliter og 192 landmiliter kjelder, frå Statsarkivet i Bergen, frå det norske Riksarkivet, og ikkje minst frå det danske Rigsarkiv.

Den som i «I Kongens teneste» vil leite etter historiefortelling og ferdig analyse, vil kunne verte skuffa. Dette er ei dokumentasjonssamling på personnivå med eit stort materiale som gjeld heile stiftet. Boka viser tappinga av mannskap gjennom stadig komplettering, år etter år.

Analysar av manntalet for 1701 viser at det i heile Bergens stift berre har vore rundt 50.000 menn på denne tida, i alder frå 1 til nesten 100 år. Utskrivinga kom difor til å omfatte om lag 20% av alle menn, og då dei utskrivne stort sett vart henta frå tjue årskull, fødte mellom 1681 og 1700, kan ein både sjå og

skjone dramatikken: gardsbruk som ikkje kunne bygslast bort fordi det ikkje fanst nokon til å drive dei, stort underskot på mannlege tenarar, tusenvis av gifteferdige, men einslege jenter, aldrande foreldre utan søner til å ta seg av dei og gje dei kår. Og grunnen til at ein heile tida måtte komplettere er ikkje mindre dramatisk: soldatar, matrosar og marinar døydd i tusenvis, eller dei deserterte eller vart «kasserte» som ubrukelege i tenesta (og vel ubrukelege til det meste av anna og).

Av 9153 utskrivne er 1981 registrerte i kjeldene som døde, og i tillegg vert 2536 borte utan at kjeldene fortel kvar dei vart av. Svært mange av desse må utan tvil vere døde under krigen, slik at ein må rekne med at langt over 25%, og snarare opp mot 50% av dei utskrivne døydd i krigsåra. Naturleg nok kom mange av dei som vart utskrivne i siste fase av krigen heim att uskadd. Desto verre for dei som var sende ut dei første krigsåra!

Øvrebø presenterer som rekneeksempel bygda Jølster i Sunnfjord. Der har manntalet for 1701 med 747 menn. 150 jølstringar (8-9 fulle årskull) vart utskrivne, 111 som soldatar, 39 som matrosar og sjøfolk. 78 (52%) kom heim (nokre sjuke, invalide eller såra), 72 (48%) er registrerte som døde eller borte.

Materialet frå Jølster viser at informasjonen om soldatutskrivninga kan nyttast som kontroll på 1701-mann-talet, for det er ein del soldatar som slett ikkje let seg finne att i manntalet.

Vi skal la boka få presentere ein av dei vel 10.000 utskrivne (men heller utypisk skal vi sjå):

Ellef Philipson Ulvenæs vart fødd i Kinsarvik sommaren 1682, han vart innrullert som soldat ved Faste Nordre Sunnhordlandske Kompani i 1708, og vart med kompaniet ut 9. november 1709. Fram til 26. mai 1710 låg dei i garnison i Fredrikstad, så vart dei sende til Odalen. I 1711 låg dei først på svenskegrensa i Høland, men kom med i felttoget til Båhuslen. Derifrå kom dei attende til garnisonen i Fredrikstad, og vart der fram til årsskiftet 1712/13 då dei saman med dei andre kompania i regimentet vart sende til København. Der var dei stasjonerte fram til 1716. Så kom dei attende til Noreg og Østfold, og var frå juli 1717 på Fredriksten. Heim til Vestlandet kom Ellef og 110 andre (av 248 utskrivne) 30. september 1719.

Ellef var 35 år gammal då han kom ut av Kongens teneste. Han tok over gardsbruket etter faren, gifta seg i 1721, fekk ingen born, men tok til seg ei fosterdotter. Han gav frå seg bruket til fosterdottera og mannen hennar i 1753, 71 år gammal og tok kår. Ellef Ulvenæs må ha vore ein heilt utruleg sterk mann. Ikkje berre overlevde han ti år som soldat i ein arme der dei fleste døydd eller var alvorleg merkte då krigen var omme, men han overlevde alle sine jamaldringar, og fleirtalet av dei som tilhørte generasjonen etter. Han slo Drakenberg med 13 år, og levde heilt fram til 1785, og vart 103 år gammal på nokre få dagar nær. Ellef Ulvenæs var den første person i heile verda som kunne dokumentere at han vart over 100 år gammal.

Omslaget til boka fortener nokre ord. Det er laga på grunnlag av prøver av vadmelsstoffet frå uniforme-

ne soldatane i Bergenhusiske regiment brukte under krigen. Eit felt på forsida er det pryda av ei teikning med tema frå krigshandlingane, og laga av ein av dei som var i Kongens teneste. Knud Nielsen Benstrup (ca. 1692-1742), var sekondløytnant og styrmann, framifrå teiknar og genial skipskonstruktør. Han vart overfabrikkmeister på Holmen, men seinare avskjediga og dødsdømd, men til sist gjeven pardonn og send heim til Æbeltoft med ein liten pensjon, og der han døydd et par år seinare, om lag 50 år gammal.

Utsalsprisen på «I Kongens teneste» vert kr. 280. Boka kan bestillast gjennom Statsarkivet i Bergen, Arstadv. 22, 5009 BERGEN (tlf.: 55 31 50 70, fax: 55 32 12 65).

Innkalling til valgmøter

I følgende fylker er det allerede berammet valgmøte for valg av representant til DIS-Norges årsmøte:

HORDALAND,

Onsdag 21. januar i Bergen,
«Friskesalen» ved lepramuseet i Kong Oscars gt. 59, kl. 19:00.

VEST-AGDER

Tirsdag 3. februar i Kristiansand, Byhallen kl. 18:00

NORDLAND

Torsdag 5. februar i Bodø, Bibliotekets lesesal kl. 20:00

OSLO OG AKERSHUS

Onsdag 11. februar i Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00

Savner du kontakt med andre som forsker på samme slekt som deg?

Hvor ofte har man ikke fundert, «mon tro om ikke andre forlengst har tastet inn disse data» når man etter endt dag på arkivet, sitter og knaster inn nye slektninger.

Ja, har du undersøkt, egentlig? For det er jo her at foreningens tilbud, DIS-treff, kommer inn. En database hvor du kan søke etter slektsnavnet du arbeider med og evt. finne andre som arbeider med samme materiale

Men, for at noen skal finne, så må noen gi!

Alf Christophersen

Er det noe jeg kan gi, da?

Det kommer jo an på hva man mener. Det eneste du gir fra deg i dette tilfellet, er navnet på slektene du arbeider med samt sted og tid hvor disse forekommer. Lenkene mellom personene er ditt materiale og blir ikke tatt vare på i vår DIS-treff database. Faktisk er det eneste som vi tar vare på for en enkelt person eller slekt, er første og siste årstall disse opptrer på det enkelte sted. Intet annet. I eksemplet ovenfor har DISBYT (programmet bak DIS-Treff) ekstrahert bl.a. slektsnavnet Aabø i Drangedal på forskjellige tidspunkt for forskjellige personer. Data kommer fra forskjellige gårder og plasser og årstallene er trukket ut fra notiser som født, døpt, gift etc. I databasen slås alle disse notisene sammen til én linje, nemlig den første i tabellen til høyre, «Aabø, Drangedal/TE, 1779<1824, 1013». Tegnet '<' mellom årstallene forteller oss at linjen er satt sammen av opplysninger fra 26 til 50 linjer. Når noen så søker på et slektsnavn du har sendt inn, vil man få vite på hvilket sted du og kanskje andre har registrert navnet og i hvilket tidsrom. Ved å sammenligne med dine egne

data, kan du så ta en avgjørelse om det er verdt arbeidet å ta kontakt.

Like viktig som å søke selv hva andre har bidratt med, f.eks. via vår søkedør på Internett (<http://www.sn.no/disnorge/dis-treff/>) vil det være for deg å bidra med ditt materiale. Da kan andre søke etter sine slektsnavn, og kanskje få ett eller flere tilslag mot ditt materiale.

Hvordan bidrar jeg da?

Det første som kreves er å lage en Gedcom-eksport (se Slegt og Data nr. 2/1997 s. 14) av dine data. De aller fleste slektsprogrammer har en slik eksport/import, men noen av dem har dette gjemt unna i et eget program. En god ide er å slå opp i manualen eller bruke hjelpefunksjonen i programmet. Bruk Gedcom som oppslagsord om det er mulig. En annen ide er å slå opp i medlemsmatrikkelen og finn andre i ditt distrikt som bruker samme program og spørre dem (evt. invitere dem på kake og kaffe og en stund foran skjermen!). Det neste er å sende bidraget ditt til foreningen. Etterhvert vil det si å sende inn disketten til ditt lokallag, men er du

ikke medlem i et lokallag, så sender du disketten til hovedforeningen ved Ole-Johan Kippenbroeck, Donevikstien 4, 4048 Hafslund. For tiden gjelder innsending til lokallag bare Aust-Agder, men ordningen med lokale kontakter blir forhåpentligvis utvidet også til Rogaland og Oslo/Akershus i nær fremtid.

Er dette nok til å finne andre slektsforskere som er inne på min slekt?

Nei. Det er det nok ikke. Når du får materialet i retur, enten på diskett eller som E-post, må du gå gjennom filene som er blitt laget. Det er spesielt to filer du skal være oppmerksom på. Den ene har filnavn på formen DIS<nnnn>.VAR og den andre på formen DIS<nnnn>.NUM. Den første filen, VAR-filen, inneholder en masse feilmeldinger, advarsler etc. og bør studeres ganske nøye, spesielt første gangen du bidrar. Her finner du alle gårder som du har registrert uten sokne- eller kommunenavn, utenlandske bidrag etc. Studer disse nøye og se om du kanskje kan finne ut noe mer om disse. Dess fylligere du kan beskrive et sted hvor en

begivenhet i en av dine aners liv inntrådte, dess større sannsynlighet er det for at andre kan gjenfinne dette og ta kontakt med deg. DIS<nnnn>.NUM inneholder alle slektsnavnene som søkeprogrammet fant hos andre bidragsytere, sortert på medlemsnr til bidragsyterne og sortert alfabetisk for hvert medlem.

Du finner også en fil DIS<nnnn>.TRF. Dette er filen som inneholder det usorterte resultatet av det filbaserte søket i databasen. Det lønner seg å starte med slektsnavnene med et høyt tall, dvs. 6 eller 5, i venstre marg. Tallet 6 finner du kun i forbindelse med en person hvor vedkommende har registrert det samme fornavn, etternavn, sted og begge årstall identisk, altså en meget sannsynlig »felles-ane».

Hvis bare et av årstallene stemmer, vil du få en 5'ertreff.

Hvis sokn eller kommunenavnet kommer først, er det fordi «slektsnavnet» ikke er det, men et patronymikon (f.eks. Ols.) eller gårdsnavn (f.eks. Vål+). Er linjen markert med et tegn for mange notiser som bakgrunn for linjen og soknet er lite, kan dette ha stor

Eksempel på feilmeldinger

```
550      Juel•Anne Kristine•Sande, Vestfold•1845•1013•1.222
Lansbokstaven för Sande antages vara VF
750      Tanberg•Ragnhild•Hallingdal•1899•1013•2.62
Socken ej funnen i Hallingdal
910      Thisted•Jørgen Bertrand•Svenskegrensen•1880•1013•2.21
Socken ej funnen i Svenskegrensen
988      Fonnum•Helge•Hallingdal•1888•1013•2.178
Socken ej funnen i Hallingdal
1390     Eriksdr Thurmman•Karen•Hjarnes•1709•1013•3.269
Socken ej funnen i Hjarnes
1934     Torgersen Tveiten•Jacob•Tveiten, ?•1808•1013•4.436
Socken ej funnen i Tveiten, ?
2001     Arnesdr•Kari•Slettestrand S, ?•1810•1013•4.107
Socken ej funnen i Slettestrand S, ?
2173     Michaelsen•Frants Ingolf•Son•1867•1013•6.76
Socken ej funnen i Son
4661     Olsdr Bjørneby•Ingrid•Bjørneby, ?•1676•1013•10.82
Socken ej funnen i Bjørneby, ?
4671     Andrisson Kjerstein•Helge•Kjerstein, Vang, Oppland•1767•1013•11.45
Lansbokstaven för Vang antages vara ?
```

Eksempel på feilmeldinger

verdi for deg, mens patronymikon i f.eks. Oslo er nærmest meningsløst å arbeide videre med.

Nå er det opp til deg!

Det er nå at ansvaret for videre arbeid er ditt og ikke foreningens. På lik måte som med alt annet slektsforskningssamarbeid må du nå finne ut alt du har registrert omkring vedkommende slekt og lage utskrifter evt. filer med dette

materialet. Kanskje er det slektsnavn du for tiden ikke arbeider med? I såfall får du ihvertfall ta vare på opplysningene om hvem du muligens har felles slekt med. Ellers er det jo en god ide å ta kontakt. Vær klar over at dess mere materiale du sender med ved en henvendelse, dess lettere er det for mottaker å identifisere om det virkelig er felles slekt.

For min egen del kontakter jeg sjelden noen ang. patronymikon som dukker opp etter mine egne kjøring, med unntak om det er et sjeldent fornavn som danner stammen for patronymikonet. (Patronymikon er betegnelsen på identifisering av en person bygget på vedkommende fars fornavn og tillegg av endelsen 'sen', 'søn' eller 'son' for en mann og 'datter' for en kvinne) Men det er opp til den enkelte å vurdere om man skal kontakte andre forskere på grunnlag av et patronymikon. Likevel kan det noen ganger bli bingo!

Til venstre: Før komprimering i fil DIS<nnnn>.RES

Nedenfor: Etter komprimering i fil DIS<nnnn>.KMP

```
Aale Drangedal/TE 1779 1013
Aale Drangedal/TE 1779 1013
Aale Drangedal/TE 1781 1013
Aale Drangedal/TE 1781 1013
Aale Drangedal/TE 1784 1013
Aale Drangedal/TE 1784 1013
Aale Drangedal/TE 1787 1013
Aale Drangedal/TE 1787 1013
Aale Drangedal/TE 1790 1013
Aale Drangedal/TE 1790 1013
Aale Drangedal/TE 1792 1013
Aale Drangedal/TE 1792 1013
Aale Drangedal/TE 1794 1013
Aale Drangedal/TE 1794 1013
Aale Drangedal/TE 1798 1013
Aale Drangedal/TE 1798 1013
Aale Drangedal/TE 1798 1013
Aale Drangedal/TE 1801 1013
Aale Drangedal/TE 1811 1013
Aale Drangedal/TE 1814 1013
Aale Drangedal/TE 1819 1013
Aale Drangedal/TE 1821 1013
Aale Drangedal/TE 1821 1013
Aale Drangedal/TE 1824 1013
Aale Drangedal/TE 1824 1013
```

```
Aale Drangedal/TE 1779-1824 1013
Aale Kragan/TE 1826-1854 1013
Aale Tøstet/TE 1812 1013
Aale/Aasild Drangedal/TE 1790 1013
Aale/Aaker Drangedal/TE 1794-1814 1013
Aale/Øien Drangedal/TE 1787 1013
Aale/Østbø Drangedal/TE 1824 1013
Aale/Østbø Kragan/TE 1849 1013
```

3	Aar	Vegårsnes/AA	1687.1760	3109
3	Bjelland	Holt/AA	1759.1830	3109
3	Bretland	Søndel/AA	1851	3109
5	Dypvåg/Jona	Dypvåg/AA	1663	3109
3	Dåbo	Vegårsnes/AA	1635.1787	3109
5	Dåbo/Alv	Vegårsnes/AA	1635	3109
4	Dåbo/Magneid	Vegårsnes/AA	1783	3109
3	Holt/AA	Christna	1791.1820	3109
3	Holt/AA	Ellings	1740	3109
6	Kilund/Jon	Vegårsnes/AA	1678.1741	3109

Eksempel på resultatfil

Eksempel på resultatfil

Hva gjør jeg når andre henvender seg til meg?

Det første er jo å studere materialet som evt. er vedlagt. Gjelder det et vanlig patronymikon uten flere opplysninger, så er det nok en idé å ta kontakt og forklare at det vedlagte materialet ikke holder til å identifisere noen mulige felles slektninger. Sannsynligheten for blindskudd er faretruende høy, likeså misforståelser.

Husk alltid på å sende et svar tilbake, selv om det tilsendte materialet ikke rører ved ens eget materiale. Dessverre er det lett å glemme, spesielt om det er noe som ikke berører en selv. Det skjer litt for ofte med meg selv også!

Når du skal svare på en henvendelse er det lurt i første rekke å sende en kort rapport om de navn som berører det forespurte slektsnavn uten å gå i detaljer om de enkelte

personer og evt. lenker mellom dem. På den måten kan man holde kortene litt på nært hold og ikke gi fra seg alle data med en gang før man har fått bekreftet slektskap og man er gjensidig interessert i et samarbeid. Men man bør likevel sende så mye at vedkommende selv kan avgjøre hvorvidt det gjelder samme slekt. Hvis det viser seg å holde stikk, så får man ta nærmere kontakt og evt. diskutere materialet og evt. samarbeide. I neste trinn er det vel da mest aktuelt å utveksle Gedcom-filer. Men da bør man være så hensynsfull at man ikke eksporterer materiale man vet vedkommende allerede sitter inne med, ihvertfall begrense slike dubletter til et minimum. (Sjekk papirutskrifter etc., det er en god ide for å forhindre dubletter)

Er det første gangs bidrag?

Første gang du bidrar må du huske på å legge ved litt informasjon om deg selv. Først og fremst gjelder dette medlemsnr. i DIS-Norge, navn, adresse, postnr, poststed og telefonnr. Har du E-post adresse bør du også legge denne ved. Da blir det lettere for andre å ta kontakt med deg.

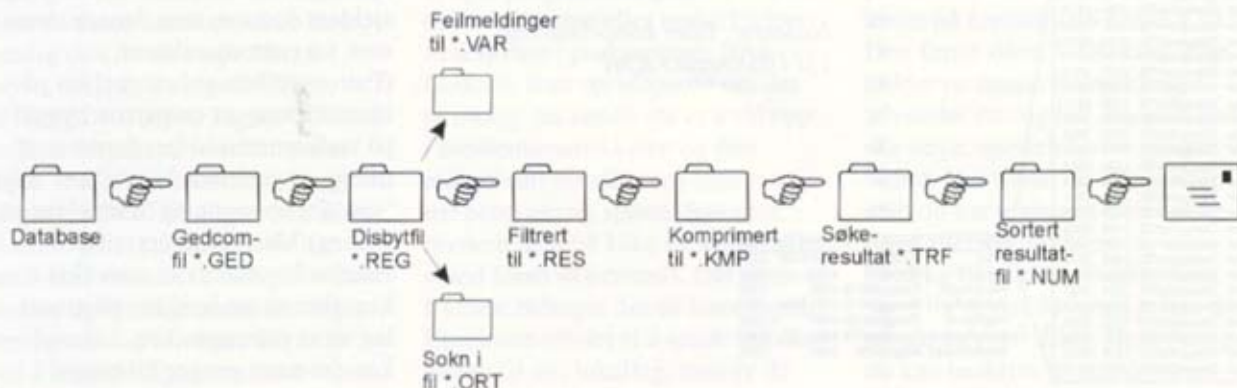
Du kan sende inn bidrag både på diskett eller som E-post. Bor du i Aust-Agder er adressen du skal sende til [med.uio.no, evt.](mailto:alf.christophersen@basal-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Alf Christophersen, 4909 Songe, ellers er det kippen@stavanger-mail.telia.com som er adressen, evt. postadresse som nevnt ovenfor inn til annen beskjed gis lokalt i ditt lokallag..

Mange har ikke bidratt. Hvorfor?

Det viser seg at bare 10% av medlemmene våre til nå har bidratt med data til DIS-treff. Man kan lure på hvorfor. Er det mangel på opplysning om hvordan og hvorfor som er årsak? Føles det faretruende å leve fra seg? Er man redd for konsekvenser? Synes man at ens egne data ikke er gode nok? Eller synes du rett og slett at vi grafser i dine data og at det er utilbørlig det vi holder på med? Uansett, vi er flere som er interessert i å få litt tilbakespill fra deg, både fra deg som har bidratt og funnet slektninger og ikke minst, fra deg som ikke har bidratt. Kanskje aller mest fra deg som ikke kommer til å bidra, uansett argumenter. Gi lyd! Skriv i bladet om hvorfor!

PS! DIS-treff ansvarlig tar vare på dine innsendte data til du gir beskjed om å fjerne dem, bl.a. i tilfelle forbedringer i programmet nødvendiggjør ny innlegging. Det medfører at du har en gratis backup av ditt materiale utenfor huset. Oppdater den ofte! Så er du sikker!

Et DIS-Norge for programmerere?

Åpent brev til styret i DIS-Norge og alle interesserte «kollegaer»/brødre «der ute»

Jeg sitter nå og fabler litt med hva jeg mener DIS Norge bør/ kan engasjere seg i. Det gjør jeg utifra mitt ståsted og mine interesser. Og det må vel være lov! Kan DIS Norge også være en forening for programmerere som tilfeldigvis også er interessert i slektsforskning?

Bør DIS Norge etablere/støtte et nettverk av lenkede hjemmesider med slektsdata. Utarbeide retningslinjer for skikk og bruk, opplyse om norsk lovgivning, evt. påvirke norsk lovgivning innenfor kryssningspunkt mellom internett, slektsforskning og personvern? En av mine vyer, er å lage et program som skal finne duplikater i gedcom filer, og bearbeide disse. (Dette skal jeg gjøre selv om jeg skal kjøper et slektsprogram som har en slik mulighet i seg til jul (som en gave til meg selv fra nissen!) Som en følge av grunner nevnt senere (nedenfor) vil jeg trekke DIS inn i dette.

Litt om meg selv:

Jeg er for tiden student. 1.års siv ing student, i data selv sagt. Jeg har konvertert fra en elektroutdanning. Jeg er en «gammel» Pascal/ C programmerer. Ikke særlig erfaren sådan, siden jeg ikke har «praktisert» dette faget. Jeg er «nyfrelst» i objektorientert programmering

- Jeg vil lære meg å programmering bedre, nyttiggjøre meg kunnskaper jeg lærer om, i et praktisk prosjekt.
- Jeg synes at alle de som ikke har slikt i sitt program, skal få glede av et slikt program.
- Jeg vil gjerne dele frukter av dette arbeidet med andre likesinnede.
- Jeg har ikke lyst å finne opp hjulet på egen hånd.

Hva har dette med DIS Norge spør vel flere seg?

Jeg vil at DIS skal bygge opp/ støtte et miljø som programmere kan føle seg hjemme i. Det har lenge vært et mål at DIS ikke skal knytte til seg et bånd rett mot spesielle slektsprogram: Jeg mener at dette kan fortsatt være et mål, samtidig som DIS støtter opp et miljø som lager program. Jeg ser ingen direkte motsetninger i dette.

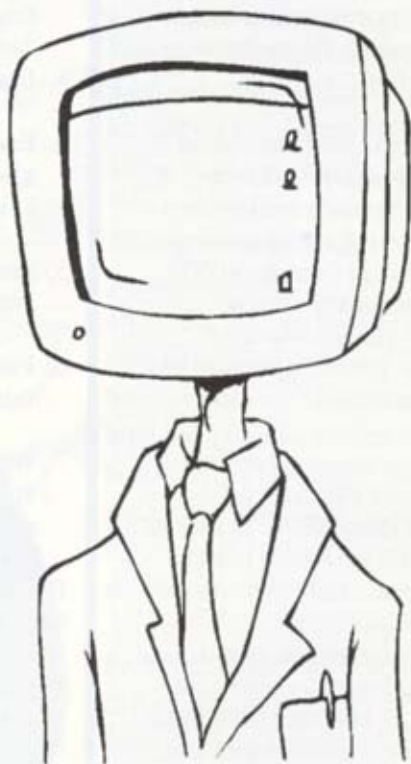
F.eks DIS-Norge kan ha biblioteker i forskjellige programmeringsspråk, som inneholder «standard» objekter/ klasser som ALLE kan benytte., og er tilpasset «norske» forhold.

Stimulere til møter mellom programmerer, for utveksling av erfaringer. Evt etablere/støtte egen kanal over internett for dette. (egen distribusjonsliste, og/eller gruppe i no.slekt.* hierarkiet)

Jeg mener at DIS Norge skal være et fyrtårn, opplyse, klargjøre for «folket» problemstillingen nevnt ovenfor. Jeg mener at innen DIS Norge bør det være nok «ekspertise» til å komme med fornuftige råd, på disse problemområdene, også til å påvirke Lovgivningen, slik at «vi» får det som «vi» vil. Hvis den ekspertisen ikke finnes, kan vi vel bygge den opp?

Bør DIS stå bak/ involvere seg i prosjekt som Genweb? Jeg kan godt tenke å arbeide med disse problemstillingene, i samarbeid med andre medlemmer, styret av DIS-Norge, eller hvis styret vil, la andre arbeide med dette. Ballen er herved sendt videre.....

DIS medlem 4072
Rolf B. Holte

Brothers Keeper Utility

- Hjelpeprogram for Windows

Herstad-boken

Alf Christophersen

Første fase med gjenutgivelse av Herstad-boken er nå sluttført. Innholdet i Ingeborg Bjerknes' bok om Jørgen Loug Herstad og hans etterslekt er nå registrert på data, og komiteen er, etter korrektur av dette materialet, klar til å hente inn opplysninger om slekt som er kommet til etter bokens utgivelse i 1962.

Pr. i dag er det registrert nesten 17000 direkte etterkommere etter Jørgen Loug som levde 1580-1650, fødested ukjent. Med ektefeller er det snakk om nærmere 24000 personer og med svigerforeldre rundt 27000 individer. Muligheten er der for at nettopp en av dine aner er med her, især om dine aner kommer fra nordre deler av Vestfold.

En oversikt over slektsnavn eller gårdsnavn brukt som adresse sammen med patronymikon som forekommer i boken vil du finne på WWW på adressen <http://www.uio.no/~achristo/herstad/>. Kanskje finner du noen av dine aner der?

Videre er mange av slektene registrert i DIS-treff databasen under kjørenr 9998. Ta kontakt om du finner noe du tror kan være av din slekt der.

Hvis du finner noe av interesse hvor du kan bidra med opplysninger, ta kontakt med komiteen, f.eks. via elektronisk post, Herstad-L@rootsweb.com

For de som har vært brukere av Brother's Keeper DOS-versjon, skulle det være kjent at det her finnes en rekke små DOS-programmer som kunne benyttes i mange ulike situasjoner, når en hadde behov for å foreta enkelte generelle endringer i datamassen.

Brother's Keeper finnes som Windowsversjon (siste versjon datert 8. oktober 1997 eller senere) og det er derfor naturlig at slike funksjoner også foreligger som Windows-Program.

Programmet som er tilgjengelig fra <http://www.sn.no/disnorge/fil2/bkusetup.exe>, utfører

1. Tilbakeføre BK_kodenummer som er slettet
2. Foreta global søk og erstatt i de fleste datafelt
3. Importere en kommaseparert fil
4. Endre bokstav som brukes for kjønn, f.eks. fra/til K eller F for kvinner
5. Endre navn fra/til store eller små bokstaver
6. Foreta globale endringer i stedsfeltet
7. Bruke ALT+F2 for å endre fremmede tegn og bokstaver globalt

Programmet installeres i samme katalog som Brother's Keeper Windows, da programmet benytter samme språkfiler som hovedprogrammet.

I tillegg til de ovennevnte funksjoner, inneholder det også en del av

de kvalitetsfunksjoner som finnes som del av Brother's Keeper. Ta sikkerhetskopi av dine datafiler før du benytter programmet. Du har selv ansvaret for dine data.

Har en problemer med å hente programmet fra internett, kan en få dette tilsendt fra meg til en pris av nkr. 50.00 pr. diskett. (Slektsprogrammet trenger to disketter og hjelpeprogrammet tar én diskett.) Send pengene til postgirokonto 0539 3259967 med tydelig angivelse av hva innbetalingen gjelder.

Otto Jørgensen
Åsenhagen 46B
2020 Skedsmokorset

URL:
<http://home.sol.no/~ojorgens/>
e.mail: otjoerge@online.no

Fra tørre tall til kjøtt og blod

Slektsgranskning har for meg vært ensbetydende med gårdshistorie. Hvem har bodd her før? Var det bosetting her i vikingtida? Egentlig kommer vi fra Einar Skakke osv. Slike ting var det vel bare gamle menn som med stort behov for å begrunne sin egen storhet som dreiv med?

Men altså, i vår gikk også jeg igang. Min far og mine onkler og tanter hadde svært uklar oppfatning av hvor mine besteforeldre kom fra, farfar var fra Lier og farmor fra Trøndelag, Namsos eller noe sånt.

I bygdebøker står det ingenting, mine stamfedre og mødre var husmenn, inderster og fiskarbønder skulle det vise seg. Heldigvis har vi biblioteker og Teleslekt, uten dem hadde jeg ikke kommet noen vei. I Teleslekt kunne de søke etter mine folk når de visste navn og fødested, og på biblioteket kunne jeg bestille kirkebøkene fra området og den aktuelle tida, så da var jeg igang. Og ganske riktig: straks hadde jeg oversikten over foreldre, besteforeldre, oldeforeldre og tippoldeforeldre. Fine oversikter med navn og tall, men ikke særlig mye kjøtt og blod.

Bestemora mi var fra Vikna, uekte født, men mora var kjent. Når jeg hadde tak i mora fikk jeg snart fatt i mere av slekta. Jeg fikk kontakt med historielaget, kystmuseet og folk som kunne huske tilbake. Det var en rekke folk som ikke visste

I år har også jeg begynt med slektsgranskning. Etter flere års modning tok jeg i vår spranget ut i det og begynte å rote opp i mins fars side av slekta. Og jeg fant, jeg fant sa gutten.

Nils Gunnerud

om vår familie og vi visste ikke om dem. Men nå begynte telefonene å kime, på kort tid var jeg i kontakt med barnebarn av farmors halv søsken, tremenninger og annet godt-folk.

I sommer var jeg sammen med to av mine onkler og tanter på besøk på farmors barndomssted, det gamle fiskarbruket står der enda, nesten urørt. En gammel tremenning eier stedet, og ikke nok med det, hun ser akkurat ut som min bestemor gjorde, vi ligner på hverandre! Jeg fikk også tak i gamle bilder av personer i arbeid og i fest. Fra å ikke vite noenting om min bakgrunn er jeg nå en del av kystnorge, fra skreifiske, fra nordnorsk humor og pietisme. Dette har for meg vært mere spennende enn jeg noen gang kunne drømme om, og nå skal jeg igang med farfar -, morfar og mormors sidene.

PS. Jeg har et hjertesukk: Hva gjør jeg når jeg står bom fast? Hvordan i all verden skal jeg komme i kontakt med farssida til min farmor, når hun er uekte født? I dåpskapitlet i kirkeboka for min farmor står det at hennes far er Ole Vinge, fra Ålesund, født 1860. Men i kirkeboka for Ålesund 1860 er ingen født med det navnet.

På folketellingene til Teleslekt og til Registreringssentralen finnes ingen med det navnet, hverken i 1865, 1875 eller 1900, hva gjør jeg da?

Etterlysninger

Denne spalten er åpen for medlemmer av DIS-Norge.

Vær klar og konsis når du skal formulere din etterlysning!

Det koster ingenting å få inn etterlysninger.

Fatt deg likevel i korthet, da det er svært mange som gjerne vil ha plass. Dersom det er flere etterlysninger fra samme medlem, blir adresse etc. tatt med bak den siste.

Innlegg kan sendes som E-post til DISredaksjon@rootsweb.com, eller til DIS-Norge som vanlig post (gjernne på diskett).

Etterlysning 40/97 VEGA og RØST, ca 1870

Beret Anna T. Kolstad f. 27/4 1875 var bestemor til kona mi. Ho kom frå Vega i Nordland før ho vart gift med Elling Bersveinson Leirvoll i Eresfjord i Møre og Romsdal. Far hennar heitte Thor Andreassen Kolstad (f.1814). Han hadde søskna Anders, Hieronimus og Elen. Desse brukte etternamnet Vegstein. Både Kolstad og Vegstein er så vidt eg veit gardsnamn på Vega. Far deira heitte Andrias Hieronimus Varnes f. ca 1790 og var gift med Berte Thoresdotter Kolstad. Beret Anna T. Kolstad hadde søskna Konrad f 1869, Oline f 1871 og Anton Thorsen Kolstad f 1872. Vi etterlyser etterkomarane av desse folka på Vega. Sannsynlegvis var nokon av dei innom Røst før dei flytta til Nordmøre og Kristiansund. Opplysningar kan sendast til: Bjørn Magne Øverås 6470 Eresfjord E-post: bjørnma@bastian.molde-nett.no

Etterlysning 41/97 1. Kolfuru/Åserud i Røyken, Buskerud

Jeg søker etter forfedrene til Lars Henriksen Kolfuru, senere Åserud, (1825-1910). (Disse årstallene er ifølge «Skoger-boken»). Han ble trolig født i Røyken, men uvisst hvor. Han døde iallefall i Røyken. Lars var gift med Karen Mathea Kristoffersdtr. Villingsstad (24.4.1821-1899), datter av Christoffer Eriksen Villingsstad og Serine Abrahamsdtr. Kinnartangen. Lars og Karen hadde iallefall to barn; 1. Lise Evine Larsdtr. Åserud (1856-1921), gift med Konrad Bernhard Sørensen Holmen, og 2. Maren Kristine Larsdtr. Åserud (1866-1927), gift med Ole Johan Engstrøm Berg. Lars kom til Kolfuru (under Øvre Knive) i 1846. Han bosatte seg senere på Østre Åserud. Jeg regner med at familien finnes i kirkebøkene for Røyken, men jeg har desverre ikke tilgang til disse kildene Kan noen derfor hjelpe meg å finne Lars sine forfedre?

Etterlysning 42/97 2. Kvam i Gudbrandsdalen

Jeg søker etter forfedrene til Guldbrand Larsen Setnes/Ræistad (ca. 1766-1834) og Ingeborg Baardsdtr. (Ca. 1774-1845). De hadde iallefall datteren Ingeborg Guldbrandsdtr. Ræistad (1811-?), som i 1835 ble gift med Bendix Lassesen Ræistad. Guldbrand (eller begge) kom ifølge mine kilder opprinnelig fra Kvam i Gudbrandsdalen. Guldbrand overtok garden Øvre Ræistad på Vågstranda i Rauma kommune (den tid Vøy sogn) i Romsdalen i 1809. Før han kom dit kalte han seg Setnes (fra Romsdal). De bodde begge på Øvre Ræistad helt til de døde.

Etterlysning 43/97 3. Husa i Kvinherad (Hordaland)

Jeg søker etter forfedrene til Jens Rasmussen Husa (ca. 1748-1826), muligens også kjent som Jens R. Fugleberg. Han var gift med Marit Isaksdtr. Leirstein (1741-1820), datter av Isak Torkelsen Leirstein og Marte Gjertsdtr. Kjeravik. Jens

Etterlysninger

og Marit hadde iallefall sønnen Jens Jensen Husa (1786-1848) som var gift med Guri Gabrielsdtr. Vetledale.

Jens Rasmussen var farfar til den kjente skipsbyggeren Lars Jensen Husa/Hammeraas som blant annet i 1870-åra bygde fullriggeren Herman Lemkuhl på Vestnes i Romsdal. Jens vokste opp som fattiglem på småbruket Haugen under Husa i Kvinherad.

Øystein Hole

Røsten, 6390 Vestnes

Tlf.: 924 13 629

evt. E-mail: oehole@hotmail.com

Etterlysning 44/97 Svenske smeder

Søker opplysninger om svenske smeder i Norge og deres etterkommere.

Øystein Andersen

Håvardsvæien 3

5870 Øvre Årdal

Tlf.: 57 66 21 35

Etterlysning 45/97 Fødested Hustad / Bud

1. Jeg søker opplysninger om forfedre til:

Peder Sivertsen f. 1815 Hustad

sokn/Bud prestegjeld og hans

kone Ane Hansdtr. F. 1815 samme

sted. Drev gården «Sandblåst» i

Hustad/Bus. Kjente barn:

Sivert f. 1835, Hans f. 1839 og

Karen f. 1846.

Er takknemlig for alle tips.

Etterlysning 46/97 Stockholm – Sverige

2. Jeg søker opplysninger om forfedre til: **Ulrica Wilhelmina Forsbom**

f. 16.04.1832 Stockholm. Hun var gift med Anton B. Antoniazzi f. 10.03.1829 i Italia. De fikk sønnen Frantz f. 27.05.1856 i Stockholm. Er takknemlig for evt. tips, også om når de utvandret til Bergen (ca. 1866?)

John K. Skotheimsvik

Storåsen 150

5090 Nyborg

Tlf.: 55 18 13 88

Etterlysning 47/97 Paache Olsen

Min oldefar **Otelius Johan Paache Olsen** var født 23.07.1881 på Lialien, Lien, Lurøy i Nordland. Jeg søker etterkommere etter hans søsken, eller andre som har kjennskap til familien. Ifølge et skifte i 1978 var hans søsken:

Jacob Antonius Påske Olsen

(ugift og uten livsarvinger)

Lenoard Olsen, Parelius Olsen,

Bergine Pedersen, Oskar Lien, samt

Enar Olsen (halvbror av de øvrige).

Solveig Lien

Postboks 121

5265 Ytre Arna

Tlf.: 55 24 72 13

Etterlysning 48/97 Aker / Karmøy /Haugesund

Jeg søker opplysninger om **Lars Sørensen**. Han hadde en sønn som het Kristoffer Larsen f. ca. 1813 i Aker sogn. Kristoffer flyttet til Karmøy og giftet seg i 1844 med Beate Tonette Gabrielsdtr. f. 1822. De fikk disse barna:

Anna Kristine f. 1846, Lars f. 1848,

Ole Tobias f. 1850, Kristoffer f.

1852, Laurits Andreas f. 1858,

Laura Bertine. f. 1861, Nils

Kristian f. 1863, Karl Kristian f.

1866.

Lars Kristoffersen giftet seg i 1872 med Johanne Johannesdtr, og flyttet til Haugesund hvor han arbeidet som skomaker. De fikk disse barna: **Laura Bertine. f. 1872, Laurits Andreas f. 1873, Georg Johan f. 1875, Anton Kristian f. 1878, Olavia Josifine f. 1880, Jørgen Olai f. 1883, Nicolai Martin f. 1885, Ingeborg Josifine f. 1888, Sigvald Theodor f. 1890.**

Er det noen som har opplysninger om disse?

Jeg søker også opplysninger om **Beate Tonette Gabrielsdtr. F. 1822 i Flekkefjord og hennes far Ole Gabriel Brynildsen Soland.**

Arne Toft

Jåblomvegen 56

5500 Haugesund

Tlf.: 52 73 50 76

E-post: arnetoft@online.no

Etterlysning 49/97

Jeg søker forfedre til min bestefar **Olai Hildus Aasen** (født Kristiansen). Han hadde to søstre, **Anna g.m. Kristian Krokedal** og **Karen g.m. August** (etternavn ukjent). Han var gift med **Olga Johanne**, datter av **Karoline Johansen**. Olai var født i Øyern, men de bodde i Oslo. De hadde to døtre, **Astrid Synnøve** og **Ingrid Borgny**. Som dere ser har jeg få opplysninger.

Håper noen kan gi meg flere!

Etterlysning 50/97 Fevik

Jeg søker forfedre til mine oldeforeldre på Fevik i Aust-Agder. Min oldefar var **Hans Nilsen** fra gården Haabestad. Han var sønn av **Nils Salvesen** og **Maren Hansdtr.** Fra Steinsmoen. Min oldemor het **Andrea Asbjørnsdtr.** Husland,

Etterlysninger

datter av Maren Olsdr. Hun kom muligens fra Husland i Arendal. Er det noen som kan hjelpe meg med flere opplysninger?

*Borgny Eik, 4462 Hovsherad
Tlf.: 51 40 21 70*

Etterlysning 51/97

Ønsker opplysninger om min tipp-oldefar, **Anders Halvorsen (Alm)**. Han var født på gården Nederberg i Elverum, døpt 17.02.1788 samme sted. Eide gården Søndre Alm i Stange fra 1812-1825. Skilt fra sin kone 1823. Mangler opplysninger om hvor det senere ble av Anders og hans to sønner. Sønnen Halvor Andersen (Alm?) var født 09.10.1815. Bosatt i Lillehammer 1844. Sønnen Even Andersen (Alm?) var født 30.09.1817. Han var bosatt i Finnmarken i 1844. Datteren Inger Marie Andersdr. Alm g. Hanestad, bosatt på Lillehammer. Hun er min oldemor, og kjenner godt til henne. Samtidig vil jeg gjerne få kontakt med den eller de som vet noe om Åge Petersen Gøttke (Gøttche), spesielt gjelder det beviset på hvem som var hans foreldre. Han var antakelig født 1725, men 1732 kan også være aktuelt. Muligens født på gården Sakshaug i Strinda. Bosatt på Bakklandet i Trondheim. Begravet 24.05.1767.
*Else Aares
C/o Tronstad, Syd-Fossum 53
1343 Eiksmarka
Tlf.: 67 15 71 68*

Etterlysning 52/97 Rafn/Ravn

Søker opplysninger om det danske opphav til **Hans Rasmussen Rafn** (1646-1717) som bosatte seg i Trondenes ved Harstad ca. 1670. Så vidt jeg vet er det spesielt tre steder i Danmark hvor Rafn/Ravn-slektene hadde sine hovedseter:

Holbæk, Kolding og Århus. Men hvor kommer Hans R. Rafn fra og hvem var hans aner?

*Per Olav Eidissen
Nedre Nygård 14, 1482 Nittedal
Tlf.: 67 07 12 47
E-post: peidisse@everyday.no*

Etterlysning 53/97 Myken i Rødøy

Jeg holder på med en slekts- og gårdshistorie for fiskeværret **Myken i Rødøy** kommune i Nordland. Jeg arbeider med alle slektene på Myken, ikke bare min egen, og jeg prøver å følge dem som har flyttet herfra, så etter hvert er det blitt ganske mange navn og personer. Men mange av disse utflytterne bare forsvinner i det blå, og det gjør arbeidet med å få rede på etterkommerne ganske vanskelig. Jeg er også interessert i opplysninger om de personene som bodde her ute, for å skape et bilde av hvordan det var her ute i havgapet. Så dersom du har bodd på Myken, er etterkommer av personer som kommer derfra, eller kjenner noen som har tilknytning dit, ta kontakt med meg.
*Lill-Tove Lunheim
Svaneveien 23, 9500 Alta
Tlf.: 78 44 23 99 / 78 43 63 90
(dagtid)*

Etterlysning 54/97 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

Jeg søker opplysninger om etterkommere av **Jon Mathias Valdemarson Smørdal**, f. 11.09.1846 i Eid Prestegjeld, Nordfjordeid. Ved folketellingen 1875 var han på besøk på hjemstedet Smørdal i Eid. Han var da bygningsmann og hadde bosted Bergen eller omegn. Muligens har han tatt

navn som Waldemarson, Dal eller Sefland-Dahl.

Opplysninger sendes med takk til *Karl Smørdal
Tingvegen 22 A, 7046 Trondheim
Tlf.: 73 91 98 22*

Etterlysning 55/97 Sperte i Vestfold

Søker opplysninger om følgende familie fra gården Sperte i Botne i Vestfold: **Frants Magnussen** f. 1804 d. 1858 og hustru **Petronelle Henrika Tollefsdr.** f. ca. 1810, viet 1831. Deres barn: Martin f. 1831, Olaus f. 1833, Trine Karine f. 1837, Hans Anton f. 1840, Ellen Marie f. 1842, Karl f. 1844, Fredrik Tinius f. 1848, Olava f. 5.12.1850, gift med Jonas Erikson fra Sverige (de bodde i Christiania), Regine (Rine) Sofie f. 1854, Hanna Marie f. 1857. Det skal være forbindelse mellom Olavas barn og en familie Østerud, bl.a. Torvald og Martin Østerud. Er det noen som kan hjelpe meg med dette?
*Tove T. Eek
Håbakken 23
4041 Hafrsfjord
Tlf.: 51 55 03 65*

Etterlysning 56/97 Slekten Glose

Er det noen som har opplysninger om: **Snektermester Lorens Glose** f. ca. 1788 i London, bosted Porsgrunn og hustru Laurine Catrine Glose f. 28.8.1815 i Porsgrunn. Deres datter Katrine Mathilde Abigael f. 13.6.1843 er min manns oldemor. Takknemlig for svar!
*Tove T. Eek
Håbakken 23
4041 Hafrsfjord
Tlf.: 51 55 03 65*

Etterlysninger

Etterlysning 57/97 Hurum/Drøbak, ca 1800.

1. Ønsker å komme i kontakt med etterkommere av følgende personer: 1. **Olaus Hansen**, f.1801 på Rødby i Hurum. Bodde ved Filtvedtstranden. 2. **Ole Jacobsen**, f.ca.1763 og gift med Helvig Samuelsdtr., f.ca.1774. De bodde i 1801 i Drøbak. 3. **Frantz Olsen**, f.1797 på Røstad i Hurum. Bodde på Huseby. 4. **Anna Marie Einersdtr.**, f.1812 på Nordre Huseby i Hurum.

Etterlysning 58/97 Lardal/Hem, Vestfold

2. Ønsker å komme i kontakt med etterkommere av følgende personer: 1. **Sølver Olsen**, f.1819-20 på Undersvold i Hem, Lardal. 2. **Thora Marie Olsen**, f.1826 i Lardal.

Etterlysning 59/97 Ramnes/Fritzøe/Oslo

3. Ønsker å komme i kontakt med etterkommere av følgende personer:

1. **Hans Christian (Guttormsen) Jahre**, f.1854 på Nordre Jare i Ramnes, Vestfold.

2. **Carl Anton (Guttormsen) Jahre**, f.1856 på Bø i Ramnes, Vestfold. Disse to var brødre og foreldreløse fra 1857. Skal etter sigende først ha dratt til Larvik og jobbet med trelast/sagbruk hos Trescow-Fritzøe, før de dro til Oslo og skal ha jobbet i sagbruksbransjen der. Vet noen noe om disse? Deres bror Olaus var min tipp-oldefar.

Erik Bjune

Bjune, 3174 Revetal

Tlf.: 33 39 63 54

E-post: bjune@hotmail.com

Etterlysning 60/97 Verdal - Sparbu - Trøndelag, evnt. Gudbrandsdalen.

Er det noen som har flere opplysninger om anene til min oldefar **Peter Magnus Svendsen**? Min oldefar kom fra Sparbu prestegjeld til Skjerstad prestegjeld (i Salten) i 1875. 1. **Peter Magnus Svendsen** f. 29 aug 1853, Lørvik, Mære i Sparbu, g. (1) 31 juli 1877, Anne Dorthea Aanesdtr, f. 16 feb 1845, Bringslimark i Fauske, d. 10. des 1904, Bringslimark i Fauske, g. (2) 27 jun-1907, Oleanna Kristine Hansdtr, f. 22. sept. 1860, Sandbakk i Nordfold, d. 30 des 1945. Peter døde 8 mars 1909. Foreldre 2. **Svend Svendsen** Grande f. 3 aug 1819, Vuku i Verdal, g. 8 mar 1844, Serine Pedersdtr, f. 17 aug 1824, Leinsplads, d. ??, 1911. Svend døde ??, 1888, Lørvik, Møre i Sparbu. Svend og Serine var bosatt i Lørvik (Lørvigsplads) Mære i Sparbu. 3. **Serine Pedersdtr** f. 17 aug 1824, Leinsplads, d. ??, 911. Besteforeldre 4. **Svend Andersen** f. ??, 1796, og **Lisbeth Svendsdtr.** Svend døde 16 aug. 1819. Svend druknet i elven da han sammen med sin husbond var i ferd med å dra fiskegarn. 5. **Lisbeth Svendsdtr.** Lisbeth og Svend var ikke gift. 6. **Peder Arntsen** f. 1787.ca, fra Gudbrandsdalen ?, g. **Martha Andersdtr**, f. 1781.ca, fra Gudbrandsdalen ?, d. ??, 1860. Peder døde ??, 1833. Peder kan være innflytter fra Gudbrandsdalen. 7. **Martha Andersdtr** f. 1781.ca, fra Gudbrandsdalen ?, g. (1) **Peder Arntsen**, f. 1787.ca, fra Gudbrandsdalen ?, d. ??, 1833, g. (2) **Lornts Syndvisen**. Martha døde ??, 1860. Martha kan ha kommet fra

Gudbrandsdalen. Alle opplysninger om aner og etterkommere til disse personene er av interesse.

Gudmund Sletten

Løvenstadtorget 17

2006 Løvenstad.

Etterlysning 61/97 Billington

Jeg søker etter opplysninger om **Mette Marie Mathisen** født 1859 i Torvastad herred ifølge folketellingen for Bergen 1891. Hun var gift med **Hans Pedersen** født 28.5.1857 Arstad gård i Stange, Inderst. De fikk 23.02.1891 en datter som ble døpt **Borghild Henriette Meinich** iflg kirkebok for Sandviken kirke i Bergen. Kan noen hjelpe meg med **Mette Marie**, finner henne ikke i kirkebøkene for Torvastad. Søker også opplysninger om **Billington**-navnet.

Min oldefar sjøkaptein? **Karl Johan Olsen (Billington)** født 23.09.1870 i Kristiania forsvant fra kone og barn ca 1900-1904 dro visstnok til Amerika og kom tilbake i 1946-47. **Billington** navnet er ikke notert i kirkebøkene for hans fødsel/konfirmasjon eller bryllup.

På samme adresse som han hadde under konfirmasjonen, bodde det derimot flere **Billingtoner** en kort periode i 1883. Hans foreldre het ifølge kirkeboken ved hans dåp/konfirmasjon, **Ole Olsen** og **Petronelle Pedersen**.

Kan noen hjelpe meg?

Terje Pedersen

Horgenveien 8

1415 Oppegård

Tlf.: 66 99 33 91

E-post: terjekp@online.no

KRYSSORD NR. 3/97

HOVED- STAD	MØTER	HAR DIS- NORGE	FÆLT	VILL	DYR	KALAS	UKJENT	DJEVEL	LEVE	SLEKT- NINGER
			FLIRTE		OPP- DRAG	X			RØYK	
			URO		FUGL				STOFF	
50		OPPHAV				ANTALL				5
		BLÅBYD				FISK				
INNSJØ				FASE	UTØY RED- SKAP		X	TONE		TEKKE
								ANSLO		
TAU			FORSTO	ZERO			HJEM			
				DYR			ARTER			
	X				VISITT	TEORE- TISKE PLAGG		X		X
ELE- GANTE FUGL			X		FARTØY			SKRIBLE		BEVARE
		PUSSE			SLITER	MYNTER			PRON	X
REISE		TRO				ØKER				
			PYNTER				OFRET		TALL	
			ODDE						MINE	
FREM- DELES				SLEKT- NINGER						
TITT				ØYNE						
			TIDS- AVSNITT			X	PIKE- NAVN			
SLEKT- NING					GJEN- STAR					X

Løsning på kryssord 2/97

			A				O		T			A		
E	M	I	G	R	A	N	T	S	K	I	P		L	J
	O	L	D	E	M	O	R		L	E	I	R	B	A
	R		E	N	T	R	E	B	O	R	D		U	L
U	F	Ø	R		M		N	O	K		E		R	E
	A	L		C	A		E		K	A	S	K	O	
I	R	S	K		N	B		B	E	S	T	E	M	O
		E			N	A	V		N		A	I		
	D	I	L	L		A	R	E		L		S	E	R
	A	D	A		M	A	R	I		S	L	E	K	T
	N	E	V	Ø		L	I	E	R	E			L	A
	S	L	E	K	T	S	G	R	A	N	S	K	I	N

Løsningen på forrige kryssord var STAMTRE.

Som vinner er trukket ut Odd Aandal, 4060 Kleppe.
Gratulerer. Startpakke for slektsforskere blir tilsendt.

Vi prøver oss med nok et kryssord.
Når kryssordet er løst, vil nøkkelordet framgå
av bokstavene i ruter med x.

Løsningen må vi ha innen 1. februar. Lykke til !

Ta kontakt...

DIS-lokallag

Her finner du en oversikt over alle lokallagene i DIS-Norge. På siste side finner du også en oversikt over planlagte aktiviteter i disse. Har du et lokallag i ditt distrikt, bør du absolutt ta en tur og hilse på mange aktive slektsforskere. Har du ikke lokallag i distriktet? Ta kontakt med noen andre medlemmer (bruk matrikkelen!), og undersøk om det kanskje er interesse og grunnlag for å ha et lag i ditt fylke eller distrikt. DIS-Norge kan bistå med praktiske tips til forberedelse av et møte som kanskje blir starten på et enda bedre tilbud på ditt hjemsted!

DIS-Salten
Postboks 1191
8001 BODØ
Leder: Terje Tetmo
Tlf.: 75 56 02 26

DIS-Nord-Tøndelag
Postboks 2078
7701 STEINKJER
Leder: Torgeir Tessem
Tlf.: 74 14 76 39

DIS-Sør-Trøndelag
Postboks 2820 Elgsæter
7002 TRONDHEIM
Leder: Arthur Antonsen
Tlf.: 72 55 88 25

DIS-Møre og Romsdal
c/o Harald Vågene
Engesetdal
6260 SKODJE
Leder: Harald Vågene
Tlf.: 70 27 55 41

DIS-Hordaland
Postboks 1255
5001 BERGEN
Leder: Arne Langeland

DIS-Haugaland
c/o Hans Gangstø
Udlandsvingen 34
5500 HAUGESUND
Leder: Hans Gangstø
Tlf.: 52 73 52 03

DIS-Rogaland
c/o Vidar Øverlie
Tornefjellveien 2
4056 TANANGER
Leder: Vidar Øverlie
Tlf.: 51 69 80 89

DIS-Vest-Agder
Postboks 8115
Vågsbygd
4602 KRISTIANSAND S
Leder:
Holger Zachariassen
Tlf.: 38 04 32 10

DIS-Aust-Agder
c/o Tore Frich Jobsen
Brattekleiv
4818 FÆRVIK
Leder: Tore Frich Jobsen
Tlf.: 37 08 56 70

DIS-Vestfold
c/o Morten Kjellesvig
Haugåkerveien 25
3132 HUSØYSUND
Leder: Morten Kjellesvig
Tlf.: 33 38 41 82

DIS-Oslo/Akershus
Postboks 24
1900 FETSUND
Epost: disoa@eunet.no
Leder: Bjørg Bachke
Tlf.: 64 93 29 49

Har du fått stjerne på adresseetiketten ?

Det er faktisk ikke fordi du har vært flink. Etter siste puring er det fortsatt noen som har kontingentrestanse. Dette er derfor en påminnelse (med mindre du har betalt i løpet av de aller siste ukene). Se etter om du ikke har liggende en giroblankett for betaling av kontingent til DIS-Norge. Vårt gironummer er 0824 07 64750.

DIS-arrangementer Norge rundt

Dette er foreløpig oversikt som vi har fått inn fra lokallagene. Sjekk også på DIS-Norges Internetsider og lokallagenes egne sider for evt. endringer og tillegg.

Desember

Onsdag 10. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00: DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte.

«Dokumentasjonsprosjektet og Diplomatarium Norvegicum». Førsteamanuensis Christian-Emil Smith Ore, UiO.

Mandag 15. Stavanger, kl. 18:30. DIS-Rogalands Scanner-brukergruppe. Sted: Kåre Solheim, Barkveien 4, Tananger.

Januar

Mandag 5. Stavanger, kl. 18:30. DIS-Rogalands Nett-brukergruppe. Sted: Skipper Worse – Ågenestunet, Haugåsvn. 14, Hillevåg.

Torsdag 8. Bodø, bibliotekets lesesal kl. 20:00. DIS-Salten: Foredrag om tingbøker i Gildeskål ved Oskar Berg.

Torsdag 8. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00: DIS-Oslo/Akershus: «Genealogiske kilder i kommunale arkiver». Ved Leif Thingsrud, Oslo Byarkiv.

Mandag 12. Haugesund, Havnaberg eldresenter kl. 19:00. Medlemsmøte DIS-Haugaland. Ta med eget slekts-

materiale og la diskusjonene gå.

Torsdag 15. Stavanger, kl. 18:30. DIS-Rogaland arrangerer medlemsmøte. Sted: Jåtten bydelshus, Heddeveien 141, Gausel. Tema: «Slektsgranskning en lidenskap i 42 år» ved Tormod Wassbø.

Mandag 19. Arendal Baptistkjerka kl. 19:00. DIS-Aust-Agder arrangerer åpent medlemsmøte. Tema: Demonstrasjon av forskjellige programmer etc. v/medlemmene.

Mandag 19. Stavanger, kl. 18:30. DIS-Rogalands Scanner-brukergruppe. Sted: Kåre Solheim, Barkveien 4, Tananger.

Tirsdag 20. Ulsteinsvik kl. 19:00. DIS Møre og Romsdal arrangerer lokalmøte.

Onsdag 21. Bergen, «Friskesalen» ved lepramuseet i Kong Oscars gt. 59, kl. 19:00. «Ta vare på dine slektsbilder». Demonstrasjon av scanning. VALGMØTE FOR REPRESENTANT TIL DIS-NORGES ÅRSMØTE.

Torsdag 22. Sandnes kl. 18:30. DIS-Rogalands Family-Tree Maker brukergruppe. Sted: Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Ganddal, Sandnes.

Februar

Mandag 2. Stavanger, kl. 18:30. DIS-Rogaland Nett-brukergruppe møte på Skipper Worse – Ågesentunet, Haugåsv. 14, Hillevåg.

Tirsdag 3. Kristiansand, Byhallen kl. 18:00: Valg av repr. til årsmøtet DIS-Norge. Kl. 19:00: ÅRSMØTE DIS-Vest-Agder.

Torsdag 5. Bodø, bibliotekets lesesal kl. 20:00. ÅRSMØTE DIS-Salten. Dessuten: Valg av representant til DIS-Norges årsmøte.

Mandag 9. Haugesund, Havnaberg eldresenter kl. 19:00. ÅRSMØTE DIS-Haugaland.

Tirsdag 10. Eik Lærerhøgskole kl. 18:30. ÅRSMØTE i DIS-Vestfold.

Onsdag 11. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00: DIS-Oslo/Akershus. VALGMØTE for Oslo og Akershus av repr. til årsmøtet i DIS-Norge. Prat om slekt og programmer.

Mandag 16. Arendal, Baptistkjerka kl. 19:00. DIS-Aust-Agder arrangerer ÅRSMØTE. Saker som ønskes tatt opp på årsmøtet, må være formannen i hende innen utgangen av januar måned.

Torsdag 19. Stavanger, kl. 18:30. ÅRSMØTE DIS-Rogaland. Etter årsmøtet: Introduksjon til Internet for nybegynnere ved Nettbrukergruppen. Sted: Jåtten bydelshus, Heddeveien 141, Gausel.

Onsdag 25. Bergen, «Friskesalen» ved lepramuseet i Kong Oscars gt. 59, kl. 19:00. ÅRSMØTE DIS-Hordaland. Dessuten: Foredrag av Thor Hopland: «En innføring i Fana og Årstad lokalhistorie».

Torsdag 26. Sandnes kl. 18:30. DIS-Rogalands Family-Tree Maker brukergruppe. Sted: Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Ganddal, Sandnes.

Mars

Mandag 2. DIS-Rogalands Nett-brukergruppe, kl. 18:30. Sted: Skipper Worse – Ågenestunet, Haugåsv. 14, Hillevåg.

Torsdag 5. Bodø, bibliotekets lesesal kl. 20:00. DIS-Salten arrangerer medlemsmøte.

Onsdag 4. Bergen, kl. 19:00. DIS-Hordaland: Vi besøker Bergen offentlige bibliotek.

Torsdag 5. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00: DIS-Oslo/Akershus arrangerer årsmøte.

Mandag 9. Haugesund, Havnaberg eldresenter kl. 19:00. DIS-Haugaland: Demonstrasjon av slektsprogrammer.

Mandag 16. Arendal, Baptistkjerka kl. 19:00. DIS-Aust-Agder arrangerer åpent medlemsmøte. Tema: Slett i utlandet.

Onsdag 18. Bergen, «Friskesalen» ved lepramuseet i Kong Oscars gt. 59, kl. 19:00. DIS-Hordaland. Brukermøte, slektsprogrammer, DISTreff og sosialt samvær.

Torsdag 19. Sandnes kl. 18:30. DIS-Rogalands Family-Tree Maker brukergruppe. Sted: Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Ganddal, Sandnes.

Lørdag 21. Oslo, ÅRSMØTE DIS-NORGE. Se informasjon inne i bladet.

April

Torsdag 2. Bodø, bibliotekets lesesal kl. 20:00. DIS-Salten arrangerer medlemsmøte.

Onsdag 15. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18:00: DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte.

Mandag 20. DIS-Rogalands Nett-brukergruppe, kl. 18:30. Sted: Skipper Worse – Ågenestunet, Haugåsv. 14, Hillevåg.

Mandag 20. Haugesund, Havnaberg eldresenter kl. 19:00. Medlemsmøte DIS-Haugaland. Program ikke fastsatt.

Torsdag 23. Sandnes kl. 18:30. DIS-Rogalands Family-Tree Maker brukergruppe. Sted: Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Ganddal, Sandnes.